

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleis kas penktadienį, Chicago, Ill.
Prenumerata metams: \$2.00
Suvienuose Valstijose: 2.50
Kanadoje ir Meksikoje: 3.00
Kitoose viešpatystėse: 3.00
Prenumerata apmokama iš vienos. Prenumerata net
tas skaito nuo dienos užrašymo, nuo Naujų Metų.
Apsauginių kainos laisvai laisvi. Visada adresuoti:
A. OLSEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN
Publ
Yearl
32

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3, 1879.

№. 1

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 5 d. SAUSIO (JANUARY), 1912 m.

POLITISKOS ŽINIOS.

REVOLIUCIJA CHINUOSE.

Chinuosė pagarsinta revoliucijonierių republika. Republikaui sostinę perkėlė į Nankingą. Bet, cėsioriniai dar nepasidavė. Pirma Ching respublikos prezidento isrinko Drą Sanjatseną. Karo apstabydas pasibaigė su naujais metais. Nors paskui laikas sustabdymo karo tapo pailgintas, bet respublikonai likau aplinkinėse karą pradėjo, nes jie apie pailginimą laiko nieko nežinojo.

Cėsiorians ministerių pirmininkas Juanshikai laukia pradėto mušio išigos. Jeigu cėsiorians kariūnėnė mušį laimėtų, Juanshikai tikisi išgelbėti mandžurų dinastiją sostį nors neilgam laikui. Jeigu gi cėsiorians kariūnėnė mušį praloštų, tasyk cėsiorians turės nuo sosto pasitraukti, kitos išigos nebūs.

Cėsiorinių atstovų pasūstas tarties į Shanghai su revoliucijonieriais. Tangshangui padavė cėsiorians ministerių pirmininkui savo rezignaciją, bet tas rezignacijos nepriėmė, prase su pasitraukimu palaukti, nes nežinia dar kaip pasibaigs pradėtas likau aplinkinėse mušis.

Bet net cėsiorians giminių kunigaikščiai neturi vilties laimėjimo, netiki, kad cėsiorius galėtų ant sosto užsikabinti, todėl jie atsiskė sosto palaikymui duoti pinigų, o be pinigų karo vesti negalima. Jau dabar kariūnėnės algos neišmokėtos, jie todėl ne užganėdinti. Kariūnėnė gi, susidėdanti iš neužganėdintų kariūnių mušų nelaimi, nes toki kariūnėnė muštiesi nemori. Kunigaikščiai neužsikiti nė ministerių pirmininkui, nes gerai žino, jog jam labiau rūpi jo patis likimas, negu cėsiorians sostas.

Juanshikai rengiasi dar kartą nuo cėsiorians giminių kunigaikščių reikalauti pinigų karo vedimui, kitaip juos apšauks krašto priešais ir reikalaus jų išvėjimo iš Ching. Jeigu cėsiorius nesutiktų, Juanshikai pasirengs tuojau pats nuo ministerių pirmininko vietos pasitraukti. Cėsiorinė našlė davė 2 milijonų dol.

Cėsioriniai paėmė miestus Vingčov ir apgulė sostinę Anhui provincijos Vuang. Nuo naujų metų Chinuosė įvesta europinis kalendorius. Su naujais metais pulkai chiniečių traukė pas plaukų kirpėjus nusikirti kasas.

Nuo Ching atsikyrė Mongolija ir Turkestanas, pasigarsino nepriklausoma viešpatija. Išsirikino sau Rusijos pasiūlytą chaną. Jis, žinoma, bus Rusijos žuagiu. Galima manyti, kad taip kaip Siaurinė Persija, taip Mongolija ir Chiniskajį Turkestaną su laiku su visų savo globon paimis Rusija.

PERSIJA.

Nors Persijos valdžia sutiko išpildyti visus rusų reikalavimus, sutiko atstatyti amerikąn išdo tvarkytoją Shustera, kuris iš pats pradžių nemokejo rusų pralankumą užsipelnyti, bet rusai bombardavo miestą Tabriz. Rusai sako, jog Shustero šalininkai ant jų užpuolė. Provincijos gubernatoriaus vienok užtikrina, jog rusai skerdė moteris, vaikus ir beginklius žmonis. Kad rusai moka tai daryti, tą Europoj žino. Dar Vokietijoj yra žmonės, kurie girdėjo apie rusų kariūnėnės atėjusius padėti vokiečiams jų kovoj su francuzais. Vokietijoj net yra patarė, jog geriaus francuzą priešų turėti, negu rusų draugu ir padėtoju. Rusai turėjo iš miesto Tabriz trauktiesi, bet sulaukę daugiau kariūnėnės, jie miestą apgulė ir bombardavo. Po devynių dienų bombardavimo, pusiau sugriautas miestas pasidavė. Mušiosios rusų užmušta per du simtus, kiek užmušta persų, nežinia, bet jų, ypač beginklių, moterų ir vaikų, be abejojimo užmušta daugiau.

Didesnės triobos mieste bombų pagadytos, nuo amerikoniško konsulato šuviai numušė amerikonišką vėluvą. Rusai paimtame mieste gyvenančių europiečių ne užkabinėjo, bet jie nedrso ant gatvių pasirodyti.

Pirmutinis susirėmimas rusų su persais liberalais atsitiko 20 gruodžio dieną. Rusai, gavę patiprinimą, nelaukė, kaip pasibaigs tarybos, bet be persėgejimo pradėjo miestą Tabriz bombarduoti ir skersti patiktus persus, nors tie ginklų neturėjo. Rusai miestą pavėdė sau atsidavusiam pagausi. Shuedowub, kuris valdys, po rusų globa, visą Azerbeidžan provinciją Persijos general gubernatorių pasislėpė angliskame konsulate, kur rusai jo pasiekti negali, nes konsulus neisduoda.

Rusija mano, jog nereiks Persijos siųsti daugiau kariūnių, nes esančių Tabriz 4000 užtenka, kitur visur persai užsilaiko ramiai.

Ir Anglija į Pietinę Persiją iš Indijų atsiuntė daugiau kariūnių. Taigi, fodosi, jog Persija bus galutinai padalinta — siaurinė jos dalį užims Rusija, o pietinę Anglija. Shusteriui Rusija leidžia laisvai keliauti namon per Rusiją, jis mano Amerikon grįžti per Kaukazą. Persijos valdžia savo inpediniui jis patarė paimti savo pagelbininką, kitą amerikoną, bet jeigu Rusija jo neprisims, jo patarimas neturės vertės. Tas tik galės but Persijos izdo tvarkytoju, ką leis Rusija, o ji Shustero patarimo jau nereikalauja klausyti ir neklusys.

VIDURINĖ IR PIETINĖ AMERIKA.

Respublikoj Panama neramų. Nuo vietos pasitraukė jos užsienio ministeris Boids. Ten artimasi prezidento rinkimai. Eina smarki kova tarp liberalų ir konservatyvių. Jeigu kiltų revoliucija, tai Suvienuose Valstijos pasirengs siųsti kariūnėnės krašto ramimui. Nors Panamos respublika neva savistovi, bet ištikro ji yra Suvienuotų Valstijų valdyba.

Pasimirus Ecuadoro prezidentui Estrada, nuo jo atsikyrė šešios pajurių provincijos. Jos prezidento vietininku pripažino kongreso pirmininką, generolą Pedro Montero, bet jo nepripažįsta vakarinės provincijos. Krutini mušiai buvo dviejose vakarinių provincijų miestuose. Kadangi telegrafų vielos einančios į Quito, respublikos sostinę, netrankytos, tai žinių iš vakarinių provincijų negalima gauti. Aplinkinėse Bahahyro bavo smarkūs susirėmimai. Mušį laimėjo šalininkai generolo Montero. Jų užmušta 24, o sužeista 14. Buvo taipgi mušiai aplinkinėse Machalas. Bet kaip pasibaigė paskutinis mušis, nežinia. Gauta žinia, jog liberalų kandidatas, generolas Plaza su savo pasekėjais traukia miesto Guayaquil link.

Abidvi partijos renka savo pasekėjus ir jiems ginklus dalina. Todėl respublikoj Ecuador galima laukti naminio karo, kas ištikro čia ne naujiena: Krutini susirėmimai partijų pasekėjų čia buvo beveik prieš kiekvienus prezidento rinkimus.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Paskutiniu laiku Vilniuje dažnai pasitaiko tarnaičių apvogimas. Apvagia jas tos ponios, kurios buk jas saft pasisamdo, arba ketina nuvežti už Vilniaus, kur nors į gerą vietą, ir kelionėje tokia ponja pavagia tarnaitės daiktus ir pabėga. Stai prieš pat visų šventę viena to dave. Mušiosios rusų užmušta per du simtus, kiek užmušta persų, nežinia, bet jų, ypač beginklių, moterų ir vaikų, be abejojimo užmušta daugiau.

noje vietoje sustojus, ponja pasiuntė merginą skalbyklon paimti buk ponios skalbinių, o pati pažadėjo vežimė palaukti. Bet kaip tik mergina inėjo naman, tuoj ponja su daiktais pabėgo, pavogdama tos merginos visą turtą.

Po kelių savačių tą ponją vagi policija pagavo, bet vis dėlto daiktų dalis žuvo.

"Aušra".

Antanas Narbutas gavo leidimą leisti ir redaguoti Vilniuje lenkų kalba dienraštį "Kurjer Mały".

Vilniaus rusų draugijos ketina pasirūpinti, kad Didž. Pogulianės gatvė būtų pavadinta Stoly-pino gatve.

Paskutiniame "Zemė" No. redakcija praneša, kad pradėjus citi kooperacijos laikraščiui "Bendrija", vengdama bergždžios konkurencijos, nebeisianti toliau "Zemdirbio" priedo "Kooperatorius".

Išėivių globos draugija gavo leidimą inkurti Vilniuje tam tikrą išėiviams globoti kantora. Tasa kantoras pradėsias veikti tuojau. Kontoro vedėja p. Alina Kremerienė, Ofnzerijos gatvė, No. 6.

— Viltis —

IS KAUNO.

Rusų laikraštis "Siever. Zapad. Telegram" paduoda, kad Kaune "prie Puskio no gatvės" šį pavasari žadama pradėti "Saulės" draugijos namus statyti. Kaip žinome, kun. Tumas su kun. Alšausku Amerikoje surinko šienamams daugiau 34 tūkstančių rublių.

"Aušra".

IS VIEKŠNIŲ, Telsių pav.

18-tą d. spalio 1911 metų, graf Zubovo ir kun. dekonas Jazulio bavo sutaisyta gyvulių paroda. Galvijų visai nebuvo, nes tame krašte gyvuliai serga. Arkliai taip-pat ne daug buvo pardodami: išviso 35; gal dėl to taip mažo buvo, kad pirmieji buvo apskelbta paroda; gal bitt ir dėl paskalos, kad, suvedus gerus arklius, — surašys ir atins juos. Žinoma tokios paskalos inbaugino ne vieną. Geresnėmis arkliams buvo duotos dvanos medaliai, pagyrimo laiskais ir pinigais. Norėjome pamatyti parodoje vietinių žemaitiškų arklių veislę, bet pasirodė, kad tos veislės nebuvo nei vieno gero, sveiko arklio; parodoje buvo ardenai. Gaila, kad žemaitiškų veislę, taip senovėje karuose patviri, dabar prūsų, anglų ir kitų laukia paįješkoma, o pačių gi žemaitių, per sumaišymą su minėtomis sunkiosiomis veislėmis išveisama. Į ekspertus buvo pakviesti iš Telsių ponas Norutavičius, iš Vieksnių p. Berzanskis ir grafas Zubovas ir iš Zagarės p. Lai-kūnas.

L. L.

ANTRAS AMERIKAS.

Iki šiolie žmonės bėgo kuksu kasti Amerikon. Dabar sumanė kasti Rusijon. Taip siemet pavasarį žada Panevėžio pavieto burys sodiečių keliauti Rusijon, Kalugos gubernijon, pirkti žemės. Kauno gub. Valstybės dūmos atstovas P. Kuzma šit kokiį paaikšinimą duoda "Viltje": apie tuos Kalugos kalnus: "Kalugos gub. atstovas paaikšino man, jog pastaraisiais metais valst. bankas ten supirkęs daug žemės, daugiau iš jo miškų, kitių. Kaina dešimtinės be trobų esanti nuo 80 ligi 120 rb., inesti reikia dešimta dalis. Žemė prie smėlio, vietomis prie molio, juodžemio niekur nerasi, reikia gerai išdirbti ir intrėsti. Supirkto žemės esą daug, valstiečių ežero."

Jurgis.

IS UZPALIŲ, Ukmergės pav.

Šį rudeni jau ketvirtas gaisras pasirodo Uzpalioj parapijoj ir vis — sako — tai piktdarių rankų darbas. Stepanavičius iš Kanųky antrą kartą degina. Pirmą

to kainą brangoką ir, sunku iš karto išgyventi, nes reiks dar kelmai išversti; antra, apeliokės miestuose daug pabrėgų, ir valstiečiai verčiau tenai eina dirbti, ne kaip žemę perka.

IS SVIRIŲ, Švenč. pav.

Kitados čia būa lietuvių kampilio. Bet dabar lietuviškai kalbančių visai mažo beliko. Miestelyje išsikalbėjan su vienu gudu; jis man nusakė, kad per turgas daug kas kalbas ir lietuvių kalba; pagalias jis ir pats šiek tiek moka lietuviškai; keliolika žodžių istarė visai gražiai. Apie pilekainį, čiapat prie miestelio esantį, pasakojo, kad tas pilekainis esąs žmonių rankomis supiltas, nežinas tik kieno: lietuvių, ar rusų. Buve viena sykį pradėję kasti, radę ginklų ir sidabrinų šaukštų.

J. Keleivis.

IS VALKININKŲ.

Valkininko valsčiaus teismas kimsite visuomet prikimstas. Labai valkenkiečiai mėgsta po teismus landžioti. Teisėjams kartais net galvos lūta nuo visokių bylų. Žmonės dėl niekų neužsileidžia vienas kitam. Tuojau teismas. Gausina laiką, sveikatą ir duoda gerai žydziamis uždirbti. Mat, prieš teismą ir po teismo visuomet pilnos sruoklės.

IS PALAVENIO, Ukmerg. pav.

Senovėje, kai Lietuvoje buvo daug miškų, atsiradavo daugybė visokių žvėrių. Įkstant miškams, nyko ir žvėrė. Jau mėsos niekur neberasi, ir vilkas naujiena.

Dabar laikraščiai paduoda, kad Ukmergės paviete apie Palavėnį atsiradė daugybė vilkų. Žmonės gaujomis matė besivalkiojančius vilkus. Keliose vietose papovė daugybę gyvulių, paukščių, o kaimame ir vaikus užpuola.

"Aušra".

IS PERLOJAUS, Trakų pav.

Žmonės čia gana tamsūs ir ūkininkauja senovės būdu. Seniau Perlojaus apylinkėje buvo daug vagių, visokių mušėikų, girtuoklių, bet dabar jų visų skaitlius jau sumažėjo.

Vasarą gyvenantieji prie Merkinės upės gerolai pasipelnė plukdydami medžius.

Zyda šiuo tarpu labai pradėjo pirkti eglis (kadagių) uogas. Kaip-kas gerokai pasipelnė, bet kadugynai liko taip apdauzinti, kad gaila žiūrėti.

Jaujinimas skitais ir dvi pusi: vieni smuklių lankytojai, pėstukai, o kiti blavinkiniai, malonus dainininkai.

Priviso labai daug vilkų. Šiominis diemonis jie vieno bežemio ūkininko papovė karvę.

Zigmas Jonytis.

— Šaltinis —

IS UTENOS.

Utenoje policija konfiskavo pas autorę, p. St. Jabonskienę, kelis simtus egzempiorių neseniai išėjusios Seimuose knygelės "Po-ezje odradzajacej się Litwy".

IS LAUKUVOS, Kauno gub.

Vilniaus valstiečių bankas nupirko iš vokiečių savininkų du dvaru: Vabalą už 400 tūkstančių rubl. ir Paežerį už 27 tūkst. rubl. Abu dvaru užima ploto po 423 deš. Paežerį dvarą, tame skaičiuje yra ir 168 dešimt, ežero.

IS UZPALIŲ, Ukmergės pav.

Šį rudeni jau ketvirtas gaisras pasirodo Uzpalioj parapijoj ir vis — sako — tai piktdarių rankų darbas. Stepanavičius iš Kanųky antrą kartą degina. Pirmą

kart daržinę su pašarn, d klijoma, pilną javų, sudė į kliją. Šią vasarą šienas neužango, todėl dabar labai brangsta. Birkavui šieno moka 5 rubl., šiaudų birkavui 2 rubl.

Kaminakrėtys.

IS GIEDRAIČIŲ, Vilniaus gub.

Mūsų lenkininkai grumuoja lietuviams atkeršyti už tai, kad šie, skriaudžiami, netyli ir skundžiasi vyresnybei. Tie jų grumojimai nepasiliko be paseklų. Du lietuvių, Ignas Rudzionis ir Ignas Borauskis, grįždami iš Vilniaus, sustojo Paberžėje pasiganyti. Ten atrado girtuokliuojantį su savo sėbrais Ipolita Vitkauskį. Jis, pamatęs tuodu lietuvių, liepė žydei duoti degtinės savo sėbrams. "Gerkit, kiek tik norit, tik padėkit man "balių padaryti", o pats pasičėmęs vėzdą, pradėjo kibiti prie lietuvių. Lietuviai, matydami neišturėję prieš tokią ganiją inkausūnių, pametę savo arklius, išspruko pro kitas duris ir, nubėgę miškelin, pasislėpė. Del to pasikėsimo anstolis surašė protokolą. Vitkauskis jau trečią kartą siemet traukiamas teismam: du — už riaušės Giedraičių bažnyčioje, trečią — už užpuolimą pakelgių. Tas garsus trauksnadaris dalyvauja bažnyčios chore. Daug parapijonių laisi pasipikintę tuo. Ar gi nebūtų parapijoj padoresnį žmonių nors bažnyčios chorui?

Barzdyla.

IS JONIŠKIO, Vilniaus gub.

Vilniaus miesto bažnyčiose yra atsiradę, turbūt atneštas iš Lenkijos, paprotys po pamokslui sa-kyti kunigui "Bog zaplač". Po-naš Zajackauskis užsimanė įvesti šitą paprotį "savo" bažnyčioje. Po pamokslui pirma jis pats balsiai sako kunigui "Bog zaplač", paskui atsiskukęs nuo altoriaus į žmonės, jiems liepia sa-kyti: "Mówcie Bog zaplač". Kiti, kaip beždžionės, atsako kiti, išsiožioje, tyli, neišmanydami kam reikalingos tos akcijos. Nėra žinios, kokiam galui parupo p. Zajackauskiui tas paprotys: ar dėl didesnės Dievo garbės, ar dėl lenkų kalbos praplatinimo lietuvių tarpe, ar pagaliau, yra tai paprasčiausias beždžioniavimas. Bet iš šalies žiūrint, išrodo nei šis, nei tas.

Matėc.

IS DUBENŲ, Šiaulių pav.

Lapkričio 6 d. Dubėnuose įšventino cerkvę, kurią pastatė čia Valstiečių Bankas apgyvendintiems rusams. Iškilmė dalyvavo Kauno gubernatoriaus. Dubėnuose apsigyvenę išviso 137 rusų šeimos. Pirmą čia pat pastatyta senatikių maldos namai ir mokyklos.

Melagėnų apylenkė šį rudeni parduoamas šeštojo dvaras, 7 valakai žemės, žemės gera, netoli geležinkelio — 8 varstai į Adutiškį. Dvaras įkainotas 21,000 rubl., bet yra užstatytas bankui, todėl pinigų reikėtų daug mažiau.

— Viltis —

IS KUPIŠKIO, Ukmerg. pav.

1911 metais apie Kupiškį išsidalijo į vienkiemius šie sodžiai: treji Salnakundžiai, dveji Dubliškiai, Griauzeliskiai, Paberžiai ir Kavolunai. Daug šiamė dalyke pasidarbavo šios bendrijos seni-nas a. a. Kazys Kruckas. Ačiu turisiui ir buvo nutarta šių kaimų dalyties į vienkiemius. Salnakundžius, Griauzeliskius ir Dubliškius išdalijo matininkas Oleškevičius, o Kavolunius ir Paberžius — Vitoras. Pirmasis žmonėmis elgėsi gan šiurkščiai, o nemokėdamas lietuviškai, su daugeliu negalėdavo susikalbėti. Pirmuosė šešiuose sodžiuose išsidalino žemę nepagirtinai, mat tikininkai žinojo ir taip, vadinamus "turgus", o ne visi galėdami susikalbėti su matininku, Jančauskis

kartais net nežinodavo, ką ji dera. Tų sodžių trobos pasiliko ant vietų. Nors dėl to ir bus mažiau išlaidų, bet kadaigi ne visų žemės prieina prie roby, tai tiems su gyvuliais bus labai nepatanku.

Geriau išsidalino Kavolunai ir Paberžiai, nes čia matavo matininkas lietuvis, taigi žmonėms geriau galėjo išaiškinti, čia pasidalyjo be turgų.

Išsikirsčiusiems į enkiemius matininkai siūlė prasvė agronomo, kuris čia būtų labai reikalingas, nes patartų kaip pievos gerinti, balos džiovioti, žemę tręsti; bet tikininkai bėto, kad nereiktų už tai jiems mokėti, nors matininkai skaitė popierį iš gubernijos Tvarkomosios komisijos, kur pasakyta, kad mokėti už tai nereikia. Vienok prašančių buvo tik keletas.

P. Valgutis.

IS LENKIMŲ, Telsių pav.

Nors visose mūsų apylenkėse girtuokliavimas labiau išsivyravęs, bet Lenkimų parapija beveik visas pervirsija; čia paskutinį metu tiek buvo įsigyvenęs girtuokliavimas, o su juom drauge įvairios peštynės, su visomis katomis dorybėmis, kad šventadienį "povisam" bangu buvo ir nošis iš bažnyčios iškisti, nes įsigėre pusberniai švilpino akmenis apie šventorių, kad net bažnyčios langai dardėjo, kludavo visiems, kas ant kelio pasitikdavo. Nemitę lenkiniskiai turėjo kreipties į Skuodo policiją ir prašyti pagalbos, mat Lenkimų miestelis pridera į Skuodo valsčių. Antstolis, susimūšęs, nes apsigyventi Lenkimuose vienam Skuodo sargybiniui; šiam atvykus, Lenkimų "giltiniečiai" truputį aprimo.

D. Treig.

IS JONIŠKIO, Vilniaus gub.

Indomi, bet liūdna mūsų parapijos istorija. Nuo-pat Lietuvos krikšto iki 1898 metų mūsų kampilio žmonės buvo pasikendė stambeldybės prietarusė; lig tuo laiku nebuvo kam mokyti jų poterių gimtąją lietuvių kalbą ir šviesti tikroju Kristaus mokslu, nes visą tą laiką buvo kunigai nebyliai-lenkai. Pirmuoju gi mūsų parapijos, galima sakyti, apaštalu buvo kažkaip čia, gal netyčia, ar dėl apsirinkimo, papuolęs klebonas a. a. kun. Sirvydas. Jis tai, rodos, pirmas ir pradėjo mokyti mus ir mūsų vaikus poterių ir katekizmo suprantama mums mūsų lietuvių kalba. Pasėtoji jo mūsų širdyse gera sėkla prigijo, išaugo ir išdavė gerus krikščioniško darbo vaisius: sumažėjo vaidai, nesutikimai, girstybė, muštynės, paleistuvystė ir kitokios blogybės. Pramintuoju kun. Sirvydo keliu buvo pradėję eiti kiti geresnieji klebonai, bet tas girtinas darbas nepatiko lietuvių neprieteliams: tikroji švie-sa raibino ir badė jiems akis. Jie pradėjo vartyti piktą agitaciją. Tuomet pasipylė skundai dvasiškai valdžiai ant mūsų kunigų. Tiesos suradimui dvasi-ji valdžia nusiuntė komisiją. Komisi-jai istardžius, paaiškėjo, kad lietuvių kunigų veikta tikrai katalikiškai, kad jų niekiek nemusidėt prieš bažnyčios mokslą. Paskui buvo atvažiavęs pats vyskupas dar Gardino gub. Slanimo apskrityj jų yra trys sodžiai: Padariai, Zasecinis ir Norševičiai. Iš viso jų yra apie du tūkstančiai kalba tam tikra maišyta tarme Tyrinėti tos tarmės vadinėjo m. 1888 iki 1907 m. i minėtuosius sodžius keturius kartus Peterburgo universiteto privat-docentas Mag. Edvardas Volteris, lietuvių ir latvių kalbos profesorius, kuris užrašė su fonografu keletą daing ir pasakų tos dainos pasakos "nukopijuotos, padėtės Berlyno "Filologijos institu". Šių metų vasarą prof. Volteris buvo nuykęs penktą kartą sodžius ir vėl gavo

IS PETERBURGO.

Peterburgiečių lietuvių darbininkų tarpe (Putilovo fabriko) kilęs sumanymas įsteigti švietimo labdarybės draugiją "Aušra". Įstatai jau esą sutaisyti ir netrukus busią paduoti vyriausybės patvirtinti.

"L. Z."

Šį rudeni Peterburge išlaikvotimus ir gavo pradedamųjų mokyklų mokytojų teises šie b. gusieji "Saulės" kursininkai: 1) Antanaitis Bindokytė Cecilija, 2) Matilda, 4) Juodikaitė jona, 5) Kuraskytė Amelė, Povilionaitė Antanina, 7) derys Jonas, 8) Tekorius Juozas, 9) Zebrauskytė Ana. Aptikos mokytojų išlaikvotimus: 1) Lukošius Juozas, 2) Pranas, 3) Rutkauskis, 4) Zaviastanavičius, 5) Vien.

LIETUVIAI BERLYNE, VOKIETIJOJ.

Sulyg paskutiniojo gyventojų suskaitimui: 1910 m. gyvenančių Berlyne ir jo priemiesčiuose lietuvių skaičius esąs 454. Tiek bent pasidavė skaitančių save lietuviams ir lietuvių kalba kalbančių. Be abejo, skaičius čia gyvenančių lietuvių yra daug didesnis, ne kaip oficialioji žinia parodo: manoma, kad jo būsi- Ti suskaičiuoti, kai ji, lyg būtų, būtų.

SENPRISIŲ TARMĖS LIEKANOS.

Peterburgo vokiečių laikraštis "St. Petersburgers Zeitung" yra padėta šių metų No. 321 šitokia žinėlė: "Apie seniai išmirusių senprisių tarmės liekanas jau buvo rašyta šio laikraščio p. m. 129 No. Buvo nurodyta, kad pasak vokiečių ir Volinijos kronikų, tryliktojo šimtmečio antroje pusėje prusai bėgo nuo vokiečių ordono į Lietuvą, kad lietuvių kunigaikštis Traidenas (1270 — 1282) juos ten apgyvendins. Jų pranokėjai ir dabar tebegyvena dar Gardino gub. Slanimo apskrityj jų yra trys sodžiai: Padariai, Zasecinis ir Norševičiai. Iš viso jų yra apie du tūkstančiai kalba tam tikra maišyta tarme Tyrinėti tos tarmės vadinėjo m. 1888 iki 1907 m. i minėtuosius sodžius keturius kartus Peterburgo universiteto privat-docentas Mag. Edvardas Volteris, lietuvių ir latvių kalbos profesorius, kuris užrašė su fonografu keletą daing ir pasakų tos dainos pasakos "nukopijuotos, padėtės Berlyno "Filologijos institu". Šių metų vasarą prof. Volteris buvo nuykęs penktą kartą sodžius ir vėl gavo

NEGALĖJO SAVO PINIGŲ
NAMON PARNEŠTI.

Los Angeles, Cal. Gyvenanti
teris E. Dubordean laimė-
o miesto 25000 dol. Mie-
asierius tuos pinigus jai euk-
smokėjo, bet ji jų pakelti ne-
ngė. Todėl pasikvietė 15
draugių, kurios tą skarbą padėjo
namon parnešti.

IS DARBO LAUKO.

New York. 32000 darbinin-
kų Consolidated Gas Co. pasi-
renge streikuoti, jeigu kompani-
ja nepripažis jų unijos.

IS VISUR.

Rusijos vidaus reikalų mi-
nisterija nurašiusi į Varšuvos
general-gubernatorių ir gubernato-
rius tų gubernijų, kur yra ka-
talių vienuolynai, kad jie žiu-
rėtų: 1) idant katalikų vienuo-
liai ir vienuolės be vyriausybės
bevažinėtų; 2) idant vienuo-
lų perdėtiniai pasizadėtų rasti
nebesiuntinėti į parapiją tikėji-
mo tikslais vienuolių be vyriau-
sybės leidimo; 3) idant polici-
jos valdininkai nebeuotų vie-
nuoliams pasportų be augstosios
vyresnybės leidimo.

Dar Krizanovskio atstatytas
nuo klebonavimo Peterburgo ku-
nigas Okolo-Kulak, laikraščio
"Tikėjimas ir Gyvenimas" re-
daktorius, buvo padavęs Augs-
čiausiąjį prašymą, kad ji palik-
tų klebonui. Dabar Peterburgo
laikraščiai paskelbė, kad jo pra-
šymas neįskaitytas. Vidaus rei-
kalų ministerija turinti susirin-
kusi tikrų žinių, kad kun. Oko-
lo-Kulak varęs uždraustą Rusi-
joje jezauitų agitaciją, buvęs
įsteigęs prie šv. Kazimiero baž-
nyčios Peterburge jezauitų "Mal-
dos Apostolatą — Širdies Jėzus"
ir t. t.

Laikraščiai užtikrina, jog
Chinų cesoriaus šeima ir ne-
mečio cesoriaus globėjas pasi-
renge yra pats rezignuoti, kad
nuo revoliucionierių išderėti ge-
resnės išlygos.
Laikraščiai užtikrina, jog įve-
duos Chinuose republikonišką
tvarką. Mongolija ir Turkesta-
nas pasiduos Rusijos intekmei.
Dabar Rusija iš sau prilankių
tautos vadovų nori atsakantį cha-
ną išrinkti.

Vokietijos sostinė Berly-
ne, benamių prieglaudos namuo-
se pasimirė 40 priglaustų žmo-
nių. Jie užsinuodino nuo val-
gio; daug benamių dar sunkiai
serga. Tą naktį, kada užsinuo-
dymas atsitiko, prieglaudoj buvo
4414 žmonių. 27 gruodžio die-
ną pasimirė vėl 12 prieglaustu-
jų su persais jis tapo užmūs-
tas, ar gal nelaisvėn pateko.

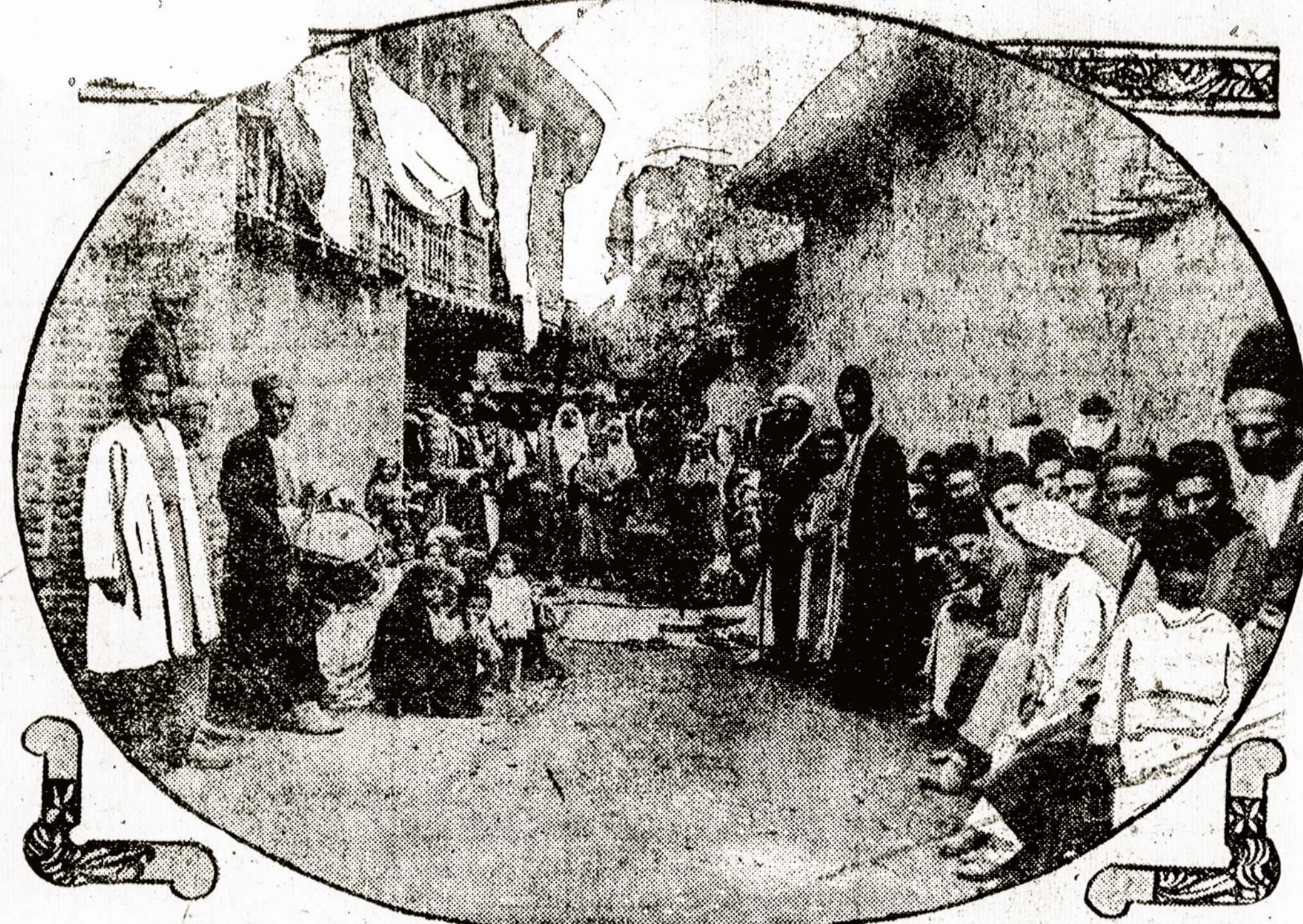
Biskajos jurių kojų pasken-
do vokiskas garlaivys "Chios",
plaukiantis iš Hamburgo į Alek-
sandrią. Prigėrė ir buvė ant jo
žmonės, išgelbėta tik vienas ju-
reivis ir vienas oficerias.

Persijoje, mieste Shiras pra-
puolė angliškas konsulus W. A.
Smart. Nežinia, ar laike nušio-
rusų su persais jis tapo užmūs-
tas, ar gal nelaisvėn pateko.

Suvenytų Valstijų ir Kana-
dos kapitalistai pirkė Brazilijoj
9 milijonus akry pievų ir ant
jų plotų įrengs didžiausias ant
žemės ir jų augyklas. Brazi-
lijoj gal jai gausi lauke per
istisus žvėtis, todėl ir galvijo
auginimas atseina pigiau, nes
nereikia parašo rengti.

Mieste Saratove policija su-
sekė naują tikėjimiską sektą va-
dinamą "padpolniki". Jie žmo-
gų, išgyvenusių 60 metų, kaip
draugijai nenaudingą, užslogina
ir tą atlieka gana iškilmingai.
Susaukia pasekėjus, paguldo pa-
senusį savo sektos narį į lovą,
užmeta jam ant galvos paduškas
ir ant jų kiti sektos nariai su-
sėda ir tokiu būdu, žinoma, gu-
nykščių departamentinėj sankro-
vų suėmė ir uždėję valdžios pa-
tų tūro, George W. Stoa.
Pas jį rado du brangūs
klaraščius, krautuvę paštutę
išmokėsni. Policista jis už-
s kaucija.

Chinų tautos atstovai, susi-
rinkę mieste Nanking, presiden-

STREET IN SHIRAZ

Persų žemėje. Shirazo miesto gatvėje.

tu Chinų respublikos išrinko
vienbalsiai Sunjatseną. Cesorius
su savo šeima pasirengs pra-
sisalinti.

Rusiskasis pasiuntinys Chinuo-
se pranešė Chinų cesoriaus val-
džiai, jog caro valdžia reikalauja,
kad greitai būtų įvesta tvarka
Mongolijoje, kitaip Rusija turė-
sianti užsiimti įvedimu tvarkos
Mongolijoje, ten pasiūsianti sa-
vo kariūnėms.

Rusijos caras paskyrė savo
gubernatorių apskriūnį, Persi-
joj, taipgi policijos perdėtinį. Ru-
sija savo kontrolėn paėmė Per-
sijos iždą.

Anglija iš Indijų Persijon iš-
siuntė kariūnėms. Matyt, baigia-
si Persijos savistovystės dienos,
ją pasidalyd Anglija ir Rusija.

Išlegę gražiausioji ir turtin-
giausioji miesto Golden City,
(Kanadoj) dalis. Nuostoliai ug-
nies padaryti labai dideli.

Chinų cesoriaus ministerių
pirmininkas Juanshikai mėgino
nuo vietos pasitraukti, bet cie-
sorius jo rezignacijos nepriėmė.
Jis užtikrina, jog bent šiaurės
Chinų provincijas gali
cesoriui palaikyti, bet tam reikia
pinigių. Jis nuo cesoriaus gi-
minės kunigaikščių, turinčių sa-
nos pinigų, meldė pasiskoloti 10
milijonų dolarių, bet jie atsisakė
pinigių duoti. Matyt jie pats
netiki, kad cesorius galėtų sos-
tą palaikyti, todėl vėlja pinigų
laikyti kišeniu, jų rizikuoti sos-
tą palaikymui nenori. Laikraš-
čiai praneša, jog Amerikos ka-
pitalistai pasiūle cesoriniam pa-
skolą. Jeigu tas pasirodytų tei-
singu, tai pietinių provincijų gy-
ventojai gaudina boikotu Ameri-
kos išdirbinį.

Lenkijoje vargas, daug dar-
bininkų yra be darbo; pramonė
sustojo. Uždarėta Varšavoj ne-
mažai sankrovų.

Rusijos dūmai paduotas val-
džios apdirbtas sumanymas įve-
dimo žemietijų Lenkijoje. Sulys
sumanymo: žemietijų narius rinks
skyrimui: rusai, žydai ir lenkai.
Susinėjimų kalba turi but ru-
siška, bet posėdžiuose leista ir
lenkiška kalba.

Lenkijoje, mieste Lodz, ver-
pykloj Titzeno užgimė gaisras.
Darbininkai apatinį lubų išsi-
gelbėjo, bet dirbusiems ant vir-
šutinių ugnis užkrito išsigelbėji-
mo kelių, nes trepai užsidedė.
Prisėjo per langus šokinėti.
Sunkiai apsiklė 60 darbininkų.

Pabrangus jautienai, netur-
tingieji Varšavos gyventojai
pradėjo nuo totorių pirkinėti ar-
klėnų, nes ji pigesnė. Kas die-
nia totoriai piauja Varšavoj 8
arklius. Svaras arklienos 8 kap.

Varšavos general-gubernato-
rius paliepė policijai išvyti iš
miesto du kunigų kapucinų —
Kasjaną ir Prokopą.

Galicijoje, Lvovo vyskupijoje
yra 252 parapijos, 362 katalikiš-
kos koplyčios, katalikiškų kuni-
gų vyskupystėj yra 455, vieuo-
lynų 50, o juose 231 vienuolis.
Katalikų yra 984,973. Unijotai
turi 754 parapijas. Bažnyčių yra
754, filijų 397, koplyčių 37. Uni-
jotų yra 1,335,890. Unijotų ku-

nigų yra 888. Lvovo dvasiškoji
unijotų seminarijė yra 120 mo-
kinių.

Przemyslio katalikiškoji vysku-
pijė yra 271 bažnyčia. Kunigų
yra 471; katalikų 1,210,994. Vi-
sų Galicijoje katalikiškų parapi-
jų yra 880; unijotai rusinai turi
1875 parapijas. Katalikų lenkų
Galicijoje gyvena 3,051,840, uni-
jotų rusinų 3,516,792. Kunigų gi
yra: katalikų 1593, unijotų 2287.
Kriokavoj pasimirė žinomas
lenkų apysakų rašytojas Vac-
lav Korzevskis. Gimęs jis 1855
metuose. Pasirašydavo jis "pseu-
donymu Maryan Jasienzyk.

Galicijoje, mieste Zalucze už-
darė namus staciatikių popui
Hodynei todėl, kad juose jis pa-
maldas laikydavo. Bažnytinis
indus konfiskavo, patį popą pa-
sodino 7 dienoms areštan. Tai-
gių lenkų valdomoj Galicijoje to-
kia jau yra išpažinimo laisvė
kaip ir fanatikų valdomoj Ru-
sijoje.

Poznanėje iš vokiečių kolo-
nistų taipop, osios kasos prapuo-
lė pusė milijono markių pin-
gų, sudėtų ten valdžios sugaben-
tų vokiečių.

Peryžnių atliko mėginimus
su drabužiais paskirtais ugnia-
gesiams, su kuriais be jokio pa-
vojaus žmogus gali vaikščioti
liepsnoj. Drauziai tie pasiuti
iš abesto. Kepurė taip pritai-
syta, kad leidžia vandenį į dra-
bužius ir tokiu būdu šaldo kūną
ugnyį čsėnėio.

Turtingiausias žemės kraštas
yra Francuzija; ji turi daugiaus-
iai pinigų. Francuzijoje kiekvie-
nam gyventojui išpuola po 40
dol. Antrą vietą užima Suve-
nytos Valstijos Šiaurinės Ame-
rikos. Čia kiekvienam išpuola
25 dol.; po tiek jau pinigų iš-
puola ir kiekvienam Belgijos gy-
ventojui; Holandijoje gyventojui
išpuola 23 dol., Vokietijoje 21
dol., Anglijoje 20 dol., Šveicarijoje
gyventojui išpuola po tiek jau.
Rusijoje jos gyventojui užtai iš-
puola tik po 12 rubl.

Madride koksai amerikonas
pirkto seną, drožtą Leonardo da
Vinci, kryžių ir už jį užmokėjo
125,000 dol. Už tiek pinigų ga-
lima net pusėtinai gražią bažny-
čią pastatyti.

Šveicarijoje, mieste Genevoj
apvogė giminingė Italijos kara-
liaus, kunigaikštienės Aosta. Pa-
vogė jos gražias vertas 270,000
dol. Francuzijoje suėmė du italu,
kurie, kaip mano, tos kunigaikš-
tienės gražnaš paglemžė.

Portugalijos pakrantėse siau-
tė 13 gruodžio dieną smarkios
vėtrės. Išmestės jurių vilnis ant
kranto, užliejo pusę miesto
Espinho ir nunešė į jures 50 na-
mų.

Austrijos parlamentas pa-
skyrė 38 milijonus kronų padi-
nimui algų tarnaujančių ant
geležinkelių, kurių algos ištiko
buvo menkos, dėl ko tarnaujan-
ti pradėdavo ypatingą streiką: jie
pradėdavo pildyti visus kelių mi-
nisterijos padavėjimus ir to-
kiu būdu sulaukydavo traukinių
bėgimoj. Už pildymą valdžios
prisakymų tarnaujančių bausti
negalima, bet kad tie padava-

dijimai labai kvaili, tai juos pil-
dant, traukiniai negali, kaip rei-
kia, bėgioti.

Rusijos karo ministerija ti-
kisi, jog užgims karas su Au-
strija, jog rusams prisiėis įsi-
veržti į Galiciją. Todėl sto-
vinčių prie Austrijos rubežių re-
gimentų oficerams prisakyta
mokytiesi lenkiškai.

Salos Islandijos tautiškoji
taryba užgyrė uždrausti dirbti ir
pardavinėti svaiginamus gėrus.
Tą užgyrimą patvirtino Danijos
karalius. Nuo šių naujų metų
Islandijoje nebus galima gauti ge-
ralų turinčių daugiau kaip 2%
alkoholiaus. Atgabentas iš kitur
technikiems ir gydymo reika-
lams alkoholiui bus labiau kon-
troluojamas negu smarkiausi
Aquadai. Tokiu būdu Islandija
bus vienatinis kraštas, kur pasi-
drutinti alkoholiui nebus galima.
Kadangi sala guli atkampiai, tai
ir iš kitur gėralų nebus galima
atgabenti. Rods Finlandijos sei-
mas seniau buvo užgyręs už-
drausti Finlandijoje dirbti, parda-
vinti ir iš kitur gabenti alko-
holinius gėrus, bet iš to nieks
neišėjo, nes caras seimo užgy-
rimo nepatvirtino.

Siemte Francuzijoje mirė
1829 žmonės daugiau negu už-
gimė. Skaitlius gyventojų suma-
žėjo veik visuose departamen-
tuose, išėmus penkių departa-
mentų bretonų apgyventų. Tarp
bretonų gema daugiau vaikų, ne-
gu miršta žmonių. Bretonai vie-
nok ne prancuzai, jie vartoja ir
savo keltišką kalbą.

Cekijoje žydų skaitlius ma-
žinasi, nes čekai nesisludė iš-
judoti. 1900 metuose buvo Ce-
kijoje 92,806 žydai, o 1910 m.
jau tik 85,599, taigi 7% ma-
žiau.

Pasimirė vienas iš svarbiau-
sių Japonijos veikėjų, grafas Ka-
mura. Gimęs jis 1855 m. Baigė
Harvardo universitetą. Po ka-
rui su Rusija trumpą laiką bu-
vo Japonijos ambasadorium Lon-
done, paskui gi užsienių ministe-
riui.

Pradžioj šių metų Japonijoje
atlikta gyventojų suskaitymas.
Dabar valdžia pagarsino surink-
tas laike suskaitymo žinias. Su-
lyg ty žinių, pačioj Japonijoje
yra 49,587,283 gyv. (25,945,399
vyriškiai ir 24,541,884 moteris).
Koreoj ir ant salos Formozos
yra 12 milijonų gyventojų; ki-
tur japonų yra apie milijonas.
Tai iš viso japonų yra apie 62
milijonai.

Taigi seniausią mūsų žemės
cesorystę, Činai, tapo republi-
ka. Cesoriaus ministerių pirmi-
ninkas Juanshikai iškelavo iš
Pekino ir ten, turbūt, jau nesu-
grįž. Cesoriaus šeimos nos sa-
nariai pasilikę Pekine dar kolį lai-
ką. Jo šeimos kunigaikščiai
miesto Tietšin svetimatųjų da-
lyj pasisamdė privatiskus gyve-
nimus. Cesorienė našlė persikėlė
iš rumo į svetimų ambasadų Pe-
kino distriktą. Mieste Shanghai
mandarų kariūnėnės regimen-
tai traukiasi iš savo stovyklų.

Chinų valdyba Mongolija
pasigarsino neprikluminga val-
stija ir išsitrinko sau chaną Koak-

uk. Rusija tuojaus naują val-
doną pripažino, nes jis bus Ru-
sijos inagis.

Pasimirus Ecuodoro presi-
dentui Estradai, visokiose tos
respublikos kraštuose žmonės
pradėjo riaušes kelti. Pabaigoj
sausio turi įvykti prezidento
rinkimai. Kariūnėnė nori presi-
dentu apšaukti generolą Mon-
tero, kita partija stumia presi-
dento viečion generolą Plaza; tre-
čias kandidatas yra Flavio Alfa-
ro. Pasekėjai tų trijų kandidatų
ir kelia dabar riaušes. Mieste
Guayaquile ant gatvių buvo kru-
vini mušiai. Užmūsta 10 Mon-
tero pasekėjų. Kariūnėnė apšau-
kė Montero prezidentu be rin-
kimų.

Meksike ir pasidavus gene-
rolui Reyes ramumo nėra. Val-
stijojej Morelos tvirtai laikosi pa-
seka generolų Zapata. Aplin-
kinės Guernabaca 29 gruodžio
dieną buvo mušis kariūnėnės
su kulkėmis. Mušij užmūsta
16 sukilėlių. Mieste San Luis
Potosi pulkas ginkluotų vyrų
paėmė kalėjimą ir palusavo vi-
sus politiškosius, iš viso 500
vyrų.

Rusijoj uždrausta išgany-
mo darbuotiesi. Jau ir pir-
mąją uždrausta buvo gatvėse
laikyti susirinkimus, galėjo na-
riai rinktiesi namuose, gavę po-
licijos leidimą, dabar jiems už-
drausta rinktiesi ir namuose.

29 gruodžio dieną, po smar-
kiam mušiu rusai paėmė miestą
Tabriz, Persijoje. Mušij rusų
užmūsta 200, persų užmūsta dau-
giau.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS KENSINGTON, ILL.

Pas mus atvažiavo basakoji
kapucinas, "tėvas Kazimieras".
Visų šventų parapijos bažnyčioj
misijos. Misijos prasidėjo gru-
odžio 23 ir tęsis iki Naujų Metų.
Kapucinas sako pamokslus, spa-
viedoja "didžiulius grieštinikus"
(ne paprastus), šventina ir t. t.
Daug nukentėjo nuo tų misijų
saliūninkai, nes kapucinas in-
griaudeno žmonėms negerti, o tie
klauso: saliūnai aptustėjo, nebe-
sigirdi girtų reikavimų.

Butų tai geras Kapucino dar-
bas ir už tai reiktų jį pagirti, jei
jis tą tik ir tevyntų. Bet jis už-
gimė. Skaitlius gyventojų suma-
žėjo veik visuose departamen-
tuose, išėmus penkių departa-
mentų bretonų apgyventų. Tarp
bretonų gema daugiau vaikų, ne-
gu miršta žmonių. Bretonai vie-
nok ne prancuzai, jie vartoja ir
savo keltišką kalbą.

Cekijoje žydų skaitlius ma-
žinasi, nes čekai nesisludė iš-
judoti. 1900 metuose buvo Ce-
kijoje 92,806 žydai, o 1910 m.
jau tik 85,599, taigi 7% ma-
žiau.

Pasimirė vienas iš svarbiau-
sių Japonijos veikėjų, grafas Ka-
mura. Gimęs jis 1855 m. Baigė
Harvardo universitetą. Po ka-
rui su Rusija trumpą laiką bu-
vo Japonijos ambasadorium Lon-
done, paskui gi užsienių ministe-
riui.

Pradžioj šių metų Japonijoje
atlikta gyventojų suskaitymas.
Dabar valdžia pagarsino surink-
tas laike suskaitymo žinias. Su-
lyg ty žinių, pačioj Japonijoje
yra 49,587,283 gyv. (25,945,399
vyriškiai ir 24,541,884 moteris).
Koreoj ir ant salos Formozos
yra 12 milijonų gyventojų; ki-
tur japonų yra apie milijonas.
Tai iš viso japonų yra apie 62
milijonai.

Taigi seniausią mūsų žemės
cesorystę, Činai, tapo republi-
ka. Cesoriaus ministerių pirmi-
ninkas Juanshikai iškelavo iš
Pekino ir ten, turbūt, jau nesu-
grįž. Cesoriaus šeimos nos sa-
nariai pasilikę Pekine dar kolį lai-
ką. Jo šeimos kunigaikščiai
miesto Tietšin svetimatųjų da-
lyj pasisamdė privatiskus gyve-
nimus. Cesorienė našlė persikėlė
iš rumo į svetimų ambasadų Pe-
kino distriktą. Mieste Shanghai
mandarų kariūnėnės regimen-
tai traukiasi iš savo stovyklų.

Chinų valdyba Mongolija
pasigarsino neprikluminga val-
stija ir išsitrinko sau chaną Koak-

Prie gerų jo darbų galima pri-
skaityti dar vieną, butent, barmą
už paleistuvystę, nes čia palei-
stuvystė gana išsiplatinusi: pa-
leistuvianja ir seni ir jauni, vedę
ir nevedę.

Bet ar tie geri jo darbai at-
svers blogus, tai klausimas. Apie
gerus jo raginimus, jam išva-
žiavus, tuoj užmirš, bet ne taip
greit užmirš jo kurstyms.

Busias jis ir Chicagoj.

Kalėdų dienoje įvyko nese-
niai susitvėrusio Lietuvių Scen-
ro. Pasekėjai tų trijų kandidatų
ir kelia dabar riaušes. Mieste
Guayaquile ant gatvių buvo kru-
vini mušiai. Užmūsta 10 Mon-
tero pasekėjų. Kariūnėnė apšau-
kė Montero prezidentu be rin-
kimų.

Po lošiamo "Pono Felikso
Atsilankymas". Atlosta nlebo-
gai, tik kai kurie artistai nemo-
terio pasekėjų. Kariūnėnė apšau-
kė Montero prezidentu be rin-
kimų.

Po lošiamo p-lė Zacharska pa-
paėmė kalėjimą ir palusavo vi-
sus politiškosius, iš viso 500
vyrų.

Po paviekslų p-lė A. M. Dun-
duliutė pagriežė ant smuiko.
Abidvi solistės, kaip p-lė Zachar-
ska, taip ir p-lė Dunduliutė atliko
savo uždavimus puikiai.

Po to, kaip paprastai, buvo
balius.

Zmonių buvo nedaug. Rateliui
reikės pridėti. Zmonių nesilanky-
mo priežastis — tai kapucino mi-
sijos ir iš ten kilusi smarki agi-
tacija prieš tą vakarą.
Dabar tats L. S. M. Rate-
lis rengia vakarą sausio 7d. Sta-
tys "Medicinos daktarą".

— Gruodžio 30 d. įvyko L. D.
K. Gedimino Dr-stės vakaras.
Lošta "Žilė galvon — velnias
vuodegon". Loše L. S. M. Ra-
telis. Po teatro buvo balius. De-
lei misijų žmonių nedaug buvė.
Rpt.

IS PITTSBURG, PA.

Cia atsilankė tėvas Kazimieras,
zinomas kapucinas, ir išbuvo as-
tuonias dienas ir pasakė 24 pa-
mokslus, taigi kas dieną po tris.
Išvažiavo 20 gruodžio. Pernai
laikraščiai peikė jo pamokslus,
bet apie šimmetinius negalima
pasakyti, kad jie būtų bledingi.
Kalbėdamas apie vodingumą
girtuoklavimo, visai gerai kal-
bėjo. Pastatęs klausius, kas tai
yra girtuoklis? atsakė, jog nėra
tai nei žmogus, nei gyvulys, nes
gyvulys negeria. Girtuoklis ne-
są nei medis, nei akmuo, nei
tie daiktai čia triobų statymui;

Photo by American Press Association.
Bandymai 12-colinių Mortirų Fort Totten, L. I.

girtuoklis gi niekam nereikalingas; jis nei ne velnias, nes yelpia negirtuokliu. Girtuoklis esąs velnio sutvėrimas, nes velnias prikalba gerti. Dang visokių pavyzdžių privedė parodymų nei kenksmingumo svaiginančių gerai.

Pamokslininkas prašė negerti degtinės, o kas gali, kad ir alaus negertų; Liepė atsiliepti, kas pasizada negerti. Iš syk atsiliepti keli patyloms. Tąsyk pamokslininkas puolė ant kelių ir pradėjo šaukti, buk čia susirinkę visi girtuokliai. To šauksmo nusi-gandę, atsiliepti beveik visi bažnyčioje susirinkę.

Toliaus liepė, kas moka, skaityti laikraščius, o nemokančius kalbino mokyti, vis tiek, ar nemokantis yra jaunas, ar senas, nes norint, net senam nesunku išmokyti. Žinoma, kalbino skaityti tik katalikiškus laikraščius. Bet tas nieko. Tegul tik žmonės pamėgsta skaitymą. Pradėjo skaityti vien katalikiškus raštus, pradės skaityti ir svietiškus.

Čia buvo labai išsiplatinę girtuokliavimai. Kadangi nedėlioms smuklės uždarytos, tai žmonės pirm nedėlioms prisigabendavo gerimų į namus. Tie riogšanti prie degtinės nedėlioms nieko neveikia. Į prakalbas neina, nieko neskaity. Jeigu tėvo Kazimiero žodžių ir tie paklausys, bus jau vis geriau. Kad tik, jam išvažiuos, iš galvų jo žodžiai neįsigaunotų.

Laikė misijų bažnyčia, žmonių buvo kimšte prikimšta.

Darbai šiemet čia eina geriau negu pernai metų pabaigę; dabar be darbo žmogų tik kaip kūrą kokią gali pamatyti, pernai jie pulkais vaikščiojo. J. Virbickas.

IS RAYMOND, WASH.

Čia gyvena daugiausiai finų, norvegų ir graikų. Lietuvių yra 12 šeimynų ir šis syk daugiau pavienių.

Čionyčių lietuvių apšvietimas žemas. Laikraščius skaito maža lietuvių dalis. Daugumas žino tik saliną. Svarbiausias jų užsiėmimas — tai prie baro stiklės tuštinti. Draugovės nėra čia nė jokios.

Darbai eina gerai, bet iš kitur pribuvusiam darbas nelengva gauti, nes ir ant vietos yra žmonių bedarbo. Žiemos laike darbu būva mažiau. Kitokių darbų čia nėra, tik lentų plovyklės. Lentų plovyklėse šviežiai priimtam darbininkui daugiau nemoka kaip 2 dol. už dienos darbą. Dabar dviejose dirbtuvose rėdgi sumazino mokeskį nuo 2 dol. ant \$1.75. Dabar rašosi darbininkai į uniiją ir nori priversti darbdavus pakelti užmokeskį ir iškovoti 8 valandų darbo dieną.

P. Šimkus.

IS INDIANA HARBOR, IND.

Naujų metų dieną čia buvo parengtas tautiško "Lietuvių Pasilinksinimo Draugiško Klubo" balius su dainomis, Columbus šventės. Iš pradžių buvo šokiai, vakarė, susirinkus daugiau žmonių, ps. Ysaulis paaiškino šiek tiek apie dailę ir kvietė lietuvius prie tautiško darbo, nes Indiana Harboro lietuviai tautiškoj dvasioj esą labai silpni, Lietuvos reikalų neatjaucia. Pabaigus Ysaulių kalbą, buvo dainos. Dainavo iš Chicago Heights chorą vedamas p-lės K. Vencus. Choras susitvėrė tik tris mėnesiai atgal, bet sudainavo gerai. P-lė K. Vencus padėjo daug vargo, kol tą chorą suorganavo. Laikė dainavimo publika užsilaikė nepergeriausiai. Žmonių buvo prisirinkę pilna svetainė.

J. Bažiūnas.

IS E. ST. LOUIS, ILL.

Darbai sumažėjo gyvulių skerdyklose, kitos išdirbystės taipgi negeriausiai dirba; už tai iš kitur atvažiuojam darbas sunku surasti.

Lietuvių čionai yra keli tūkstančiai. Yra 3 pagelbinės draugijos, moterų ir merginų draugija, S.L.A. 88 kp., pastaroji silpnai laikosi dėl naujos konstitucijos ir angštų mokesčių. Lietuviai tautiškoj dirvoj mažai veikia. Klebonaujant kun. Petravičiui, parakvijos dalykai eina ramiai. Kun. Petravičiaus ir vietinio vargoninko P. Budrino tapo sutvėrta teatrališka kuopelė, kuri mano pastatyti ant scenos "Audra Giedroje".

Per Kalėdas lietuviai atsizy-

mėjo karzygiškumą. Zaleckis pasovė Antaną Karpi ir dar peiliu apščiupė. Zaleckis dabar sėdi Bellevilles kalėjime. Reikalaujama \$2500.00 kaucijos. Remeikis, kuris dalyvavo muštynėse, užsi-mokėjo \$18.00. Karpis guli St. Mary's ligonbuty.

Pranas Keserauskas.

IS BRIGHTON, MASS.

Vietinių lietuvių kuopelė turi čia įsisteigus kooperatyvišką sankrovą. Laikosi ji neblogai, bet galetų ir geriau laikytis, labiau sutvirtėti, jei mūsų žmonės būtų labiau susipratę, kad kooperacija turėtų daugiau remėjų, kad daugiau jų prisidėtų bendrovėn ir kad visokių reikalingus sau daiktus pirktųsi kooperacijos sankrovą, o ne pas svetimų tautų žmones.

Darbai čia labai sumažėjo, įieškant darbo todėl tegul čia tuo tarpu nevažiuoja, nes gauti ji būtų labai sunku.

A. Aiaukas.

IS HUDSON, WYO.

Darbai šiom kartu eina čia gerai. Čia darbai yra anglių kasyklose ir traukiasi per dienas ir naktis.

Lietuvių yra: trys vedusių šeimynos ir 11 pavienių. Iš jų vienas yra mašinistų užveizda, kiti kalakasiai. Čionyčiai lietuviai gyvena sutikime. Gaila vien, kad apšvietimas jų menkas, tai sunku, beveik negalima ką svarbesnio veikti.

Iš laikračių ateina čia: "Lietuva", "Kecivis", "Laisvė", "Laisvoji Mintis" ir "Saulė".

J. Balčitis.

IS KANKAKEE, ILL.

Pirmą Kalėdų dieną, Adolfas Parašinskas, parėjęs iš bažnyčios, mėgino pečių užkurti, kad kambarį būtų šilčiau. Kad greičiau ugnį užkurus, įmylė kerosino ir į pečių metė degtuką. Degtukas pagimdė smarkią eksploziją taip, kad liepsna per langus išsiveržė ir pečių pagadino. Pats Parašinskas tapo sunkiai apdegintas. Mat su kerosinu reikia labai atsargiai apsieiti.

A. Usevicia.

IS DETROIT, MICH.

Vietinė Lietuvių Laisvamanių kuopa 23 gruodžio dieną 1911 m. parengė prakalbas Orlikovskio svetainėje. Gaila vien, kad publika nelabai ramiai užsilaikė. Kalbėjo Mockus temoj: "Tikėjimas ir galybė", kaip netikėję tikinčių padaryti ir t.t. Tikintiems buvo duota proga atsakyti, bet nieks neatsakė. Kunigas buvo kvietas, bet neatėjo.

Vietinė Laisvamanių kuopa nutarė kviesti kunigą kapuciną stoti tikėjimo apgynime, bet abejojame, ar jis atvažiuos. Kvietime ir kunigą Tumą su Olsansku, bet juodu tik pernakojo pas kunigą Valaitį ir kitą dieną išvažiuo. Nė prakalbų pas mus ne-laikė.

T. Mažamokslis.

IS BOSTON, MASS.

24-tą dieną gruodžio buvo surengtos diskusijos 162 kp. L.S. S.A. Tema buvo apie socializmą ir katalikystę. Iš socialistų pusės buvo A. Montvidas, o katalikų St. Michelonas. Nei vienas vienok plakatuose pažymėtos temos nesilaikė.

Tą pačią dieną buvo prakalbos L. S. S. A. 60 kuopos. Pirmas kalbėjo Antonovas. Antras kalbėjo socialistų partijos Mass. valstijos organizatorius. Tasai aiškino Christaus mokslą. Jis sulygino dabartinę kunigiją ir valdžią su Christaus mokslu. Trečias kalbėjo St. Michelonas apie airišius, apie rusus abelnai; visas tautas išniekino.

L. Griškėtas.

KLASTA.

Viename atkampiam restorane, kurin policija labai retai te- užeidavo, buvo susirinkę trys, gana intiriamos išvaizdos, vyrai. Du senesniųjų, pašnabzdoms, stengėsi išaiškinti savo sugalvotą planą jauniesiems, o tasai vis kažko iš pradžių pūrtė. Pagalios, matyt, sutiko.

Dalykas visai prastas, — kalbėjo vienas senesniųjų. — Taisai senis Blynas su savo duk-

MISS JANE ADDAMS, galva Hull House įstaigos Chicagoj, garsi filantropė ir auklėtoja ir kaipo tokia, ji skaitoma didžiausia šiandien moteris Amerikoje.

tere gyvena visai nuosaliai, viensiendij. Pinigų jis turi kai šieno. Žinome gerai, kad jis jų bankon nededa, laiko sau namie.

Visa, kas mums reikalinga, tai sužinoti, kame jis juos turi paslėps. Sugalvojome štai ką. Vincas atsižinojo, kad Blynas noris gauti dabar nebrangų darbininką, tokį, kurs apsiimtų jam dirbti beveik tik už pavalgymą.

Tatai mums čia yra gera progą. Tu apsiimsi pas jį tarnauti. Betarnaudamas, šioleio ar tokioo budu sušpinėsi, kame jis laiko pinigų. Tada duosi mums žinią, ir paskirtą naktį mes busime jau ten. Geriausiai, mums regis, būtų tatau sužinoti per jo dukterį, jei tik pataikytum prie jos prisimalonėti. Senis Blynas savo dukterį labai mylis. Tatai bandyk apskriti jai galvą — įsimy- teli, ir tegul ji į tave įsimyli. Tokiam gražiam vaikėzui, kai tu, nesunku bus jai kviat galvelę apsuikti. Na, o kai moteriškė įsimyli, žinai, — tuomet ją galima ant piršto vynioti ir daryti su ja, ką tik nori.

Ir gundytojas ėmė garsiai juoktis. — Supranti dabar? — Domas — tuo yardu buvo jausnysai sėbras — valandėlę telyjo ir mastė. Pagalios tarė: — Gerai. Mėginsiu visa kuogeriausiai. Bijaus tik, ar man pavyks, nes...

— Pavyks! Be abejo pavyks! — pertarė ji greitai gundytojas. Tu kaip tik ir esi toks vaikėzas, kokio mums reikia tai klatai padaryti. Išeis visa kuogeriausiai. O paskui, vyruiti, pinigų turėsime tiek, kiek tu savo gyvenime neesi dar patęs! Gera dalis jų klus kiu ir tau.

— Gerai, — atsakė Domas, ir visi trys sėbrai pasidavė kitiš tam rankas.

Ant rytojaus Domas, gana švariai pasirėdęs ir lagaminu rankoj, buvo jau Blyno namuose ir siūlėsi jam už berną. Reikalavo nedaug: valgio, guolio ir šiek-tiek pinigais.

Sutiko. Domas rado Blyno namuose visa taip, kaip jam jo sėbrai buvo išpasakoję. Senis Blynas buvo pusėtinai šykštus žmogus ir neveikiai ku šisitiekę. Bet dar gerus pinigų ir, aišku buvo, bankon jų nedėdavo. Laikė namig. Kas tečiaus labiausiai puolė Domui į akį, tai Blyno dukterė — Agnė. Senis, matyt, mylėjo ją begalo, ir ji vėra "buvo mylėti. Viena — ji buvo graži, ant- na — begalo geros širdies, švelni ir mandagi. Savo tėvą ji taipiau mylėjo, kaip tik vaikai gali savo tėvus mylėti.

Dienos slinko. Apsipazinę geriau su visomis namų apytovomis, Domas "pradėjo tydomis nostyti, šnipinėti, kame senis laiko savo pinigų. Sužinoti te-

čiaus nevyko. Numanė, kad dukterė žino senio paslaptį, ir štai jis pasirėjo kokiū nors būdu per ją sužinoti. Pradėjo prie jos meilintis.

Domas, abelnai, nemėgo ukio darbo, bet čia jis pasirodė šaunus darbininkas. Buvo teisin- gas, vikrus, dirbo gerai ir darbas jam sekėsi. Senis Blynas užtat pamėgo jį labai.

Pabaigus dienos darbą ir pavakarieniavus, kada senis nueidavo guliti, Domas vis, tankiau ir tankiau pasilėdavo su Agnė vie- nudu. Ji sėdėdavo senaune fotelyje, jis sėdėdavo ant kedės prieš ją, ir taip abudu šneku- čiodavos kartais iki vidurnak- čio. Agnė vis ir vis darėsi jam prilankesnė, ir, pagaliau, Domas pastebėjo, kad nekalta mergė visai į jį įsimylėjo.

Vieną vakarą juodu, kaip paprastai, sėdėjo prieš kitiš kitą, ji — fotelyje, jis — čia jau ant kedės. Žiūrėjo į ją, gėrėdamas. Ant jos ilgų, nempestingai su- pūntų ant galvos geltonų plaukų ir patogaus veido krito minkšta liampos šviesa.

Pasilenkė ir paėmė jos ranką. Ji pašoko, negarsiai riktėlėjus, bet jis laikė stipriai jos ranką suspaudęs ir ėmė pasakotis, kaip jis ją mylis, kaip karštai ją my- lis...

Jos veidas paraudo. Sėdėjo akis nulėdus, bet rankos ne atėmė. Domas švelniai apkabino ją, norėjo pabučiuoti, bet jį pra- dėjo melsti, kad to nedarytų, kad ją paleistų, ir jis ją paleido. Truputį drėbėdama nuo susijudi- nimo, ištrūkus iš jo ji skubiai bėgo laiptais viršun. Pusiaukelį dar atsigrėjo ir žvilgtelėjo į Domą. Jos akys žibėjo meile ir laime.

Pasilikęs vienas, Domas sto- vėjo ir mastė. Mastė tokias mas- tis, kokių niekada pirmiau ne- buvo mastęs. Atsisėdo, įrėmė kaklą į delnus, ir taip kuo ne visą naktį išsėdėjo. Pagalios, atsikėlęs, murtelėjo:

— Nickai. Buvau tik apsimetęs ją mylis, o išėina, kad iš- tikrųjų ją myliu! Dievaz — my- liu!

Ant rytojaus Agnė pasisakė tė- vui, kas atsitiko tarp jos ir Do- mo, butent, kad juodu kitiš kitą myli ir kad ji norėtų tik žinoti, kaip tėvelis tarsis.

Senis nieko jai neatsakė. Pa- sišaukė Domą ir, paėjęs jį už rankos, atvedė pas savo dukterį, sudėjo įdviuos rankas ir, link- smai šypsodamas, tarė:

— Šauni porėlė. Džiaugitės kitiš kitu, ale leiskite ir man iš savęs pasidžiaugti!

Po to jis nusivėdė Domą savo kambarin ir, po ilgų aiški- nimų ir privedžiojimų, parodė jam, kame jo turtas paslėptas. Domas net vėptelėjo, pamatęs tokia krūva pinigų. Tik griebk ir bėgk... Bet jis susivaldė,

Slapyk- nezinar pavyk

— Pridėju, — ai ne taip maža ir judviam, manau, pakaks... — kalbėjo linksmai senis, plodamas Domui į petį.

Domas džiaugėsi. Klasta pa- vyko kuogeriausiai. Tą pačią naktį jis parašė savo sėbraus laiską, kviedzdamas tokią ir tokią naktį juodu atvykti. Iš pradžių jis buvo manęs bandyti pačiam, be sėbrų pagalbos, pašluoti vi- sa, bet Blyno slapykla buvo taip sumaniai įrengta, kad vienam apsidoroti buvo beveik negalima.

Išsiuntęs laiską, sugrįžo namo, kur rado Agnė jau jo belaukian- čią. Pažvelgęs į jos besisypsan- čias, laimės pilnas akis, jis truputį susimažė. Lyg kokie šur- puliai jį nupurtė. Besidžiaugda- mas savo pasiektu tikslu, jis už- miršo, kiek pikto, kiek sielvartų jis jau rengia. Kas gali žinot dar, begu ir jos tėvas išlėks gy- vas... Jo sėbrai — tai tokie žmonės, kurie nieko nepasigai- li...

Tą naktį teko jam surinkti ji- sas savo įjegas, kad apgalvotų klūtis ir sėvė patį. Jis žinojo, kad Agnė jį myli labai, jautėsi, ir patsai ją ištrūpę mylis, bet — buvo jau visą pabaigta ir at- gal grįžti nebegalima. Jis buvo jau parašęs ir išsiuntęs laiską savo sėbrams, kviedzdamas juos atvykti, kad papildžius biurių vagystę, Domui nedaug dar te- ko pamasiųse piktadarystėse da- lyvauti, nebuvo perdang dar su- gedęs. Jei tatau būtų galima, jis ir dabar nuo to susilaikytų, bet — pakvietimas išsiusta...

— Kaip bus, taip bus, — tarė pagalios san. — Pradėta, tai rei- kia ir baigti.

Vis dėlto buvo susirūpinęs ir nesmagus. Tatai pastebėjusi Agnė ėmė jį glamonėti, klausinėti, begu kas jam atsitiko, ir jos lipšnumas dar labiau jam širdį badė.

Tada paskirta naktis, kurioj jis turėjo susitikti su savo sė- brais. Buvo sutarta susitikti dar- žinėje.

Seniui Blynui nuėjus gulų, kiek palukėjęs, Domas pakilo ir, pri- simedzdamas neva turis dar koį ten darbą pabaigti, ėjo laukan. Ties durimis sustojo ir žvilgtel-ėjo į Agnė. Ji stovėjo ir, nieko pikta nemaujandama, meliai šypsodamas lydėjo jį akimis. Jis prisartinio, apkabino ją ir, bu- čiodamas, tarė:

— Labą natę...

Bet kada įdviuos lūpos susitiko, Domą vėl šurpulis nupur- tē, ir jis, kuoveikliausiai palei- des ją, skubiai išėjo pro duris. Išėjęs, valandėlę stovėjo. Nak- tis buvo vėsi, bet Domas visas degė. Širdis jo smarkiai mušė ir galva svaigo. Kelčią sykį gi- liai atsikvėpęs, ėjo daržinės lin- tui.

Erdvoje daržinėj buvo tamsu ir tylu, kai kape. Domas negar- siui šukterėjo, ir iš tamsumos prisartinio prie jo, yt kokie šė- šėliai, do banditu. Vienas jų at- šiojo ranką, kad pasisveikintus su Domu, bet tasai jam rankos ne- padavė. Papurtęs galvą jis trumpai tarė:

— Bereikalo, Vincai. Viskas pabaigta.

Abu banditu pašoko. — Viskas pabaigta?! — vienas jų aštriai paklausė. — Kaip tai, kame pabaigta? Ką tai reiškia?

— Trumpai pasakysiu. Aš myliu mergaitę, o jos tėvas — geras žmogus. Pasilikė čia prie jų... Purvinai darbai, tokiais

kaip jūsų, daugiau nebeužsiimu ir nebeužsiimsiu!

— Tai — tu toks, gyvate! — grieždami dantimis vienu balsu susnyptė abu banditu. — Ir be abejonės, pasirūpina dar po- licistais, kad mus skylėn inki- šus, a?

— Nė nemaniau. Galite ke- liauti sau sveiki.

— Keliauti sveiki! A?

Prie silpnos, rankoj laikomo ži- bintuvo, šviesos abudu plėšiku žvilgtelėjo į kitiš kitą.

— Ar žinai, kas tu esi? Bet aš nereikalauju tau to saky- ti... Galui tik užmokėti už nuo- pelnų... Se gi tau!

Bandito rankoje žibtelėjo re- volveris, taikomas Domui tiesiai į galvą. Domas akimirkoj atšo- ko, išmūdždamas iš antro plėšiko nagų žibintuvą, ir jie pasiliko tamsoj. Bet čia jis ėmė pajuto aštrų skaudėjimą šone. Suriko ir krito ant žemės be sąmonės.

Kiek atsigavęs, pamatė beas- aiskiai nušviestame kambarį ir daktarą, bebandozuojantį jam šo- ną. Ant jo prisilenkusi stovėjo susirūpinusi Agnė. Pamaciui ji atmerkiant akis, nudžiugo.

— Ak, aš taip buvau išsigan- dust, Domuk... Kas tau taip padarė? — ėmė klausinėti.

Domas šyptelėjo. — Kažkokie du... turbūt plė- šikai, ar kas. Netikėtai užpuo- lė... nesėjau atsiginti...

— Kaipgi jauties, sėnau? — pasilenkė prie jo susirūpinęs ir senas Blynas. — Tikinos nepa- vojingai sužeistas, jaunikaitei... greitai pasitaisyti.

— Pavojaus nėra, — atsiliepė daktaras. — Tris, keturias die- nos, ir vėl bus sveikas, kai bu- vęs.

Savo švelnia rankute Agnė glostė jo kaklą.

— Tėtis gali eiti jau pasilėti, — tarė ji tėvui. — Ligonį pri- žiūrėti aš jau ir viena mokėsiu — ar ne, Domuk?

— Aš manau, brangioji, — atsiliepė šypsodamas Domas. — Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

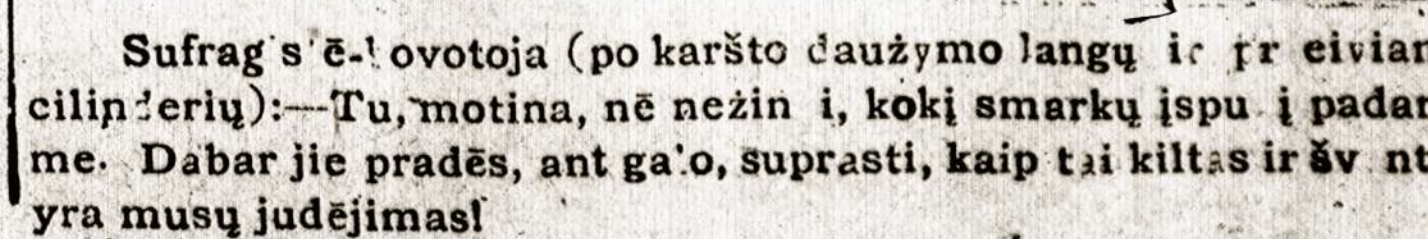
— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

— Jis džiaugėsi sugebėjęs pasku- tinę valandą klastą suardyti ir išgelbėti namus nuo nelaimės.

pasisukęs ap-
 marš nuėjo
 dėti bausmę.
 draugą — Sa-
 nūdę aštriau —
 as hauptvach-
 taitė buvo men-
 bet Saša prieš
 tokių savo ga-
 rmėjo
 aspaskinas lie-
 tu makaules!
 tiniai laikra-
 sė aprašė Ras-
 su policistais.
 skaitė žinią.
 cilio išeis geras
 as:
 gskinas! Tokie
 ikalingi!
 s gimnazistės,
 u laikų artimos
 sios apšė, susi-
 naša mūsų, susi-
 Nors jos nie-
 ačiusios to did-
 , bet kažin ką
 ginčytis. Vie-
 mane myli!
 inas! Jis mane
 kinas priguli...
 navo...
 mat tokią my-
 , lyg niekas ir
 mapai visi dan-
 p mriso viena
 autė brodais iš-
 taiti veidą, per-
 kitų suolų, ir
 rašinėti viena
 is laiskus!...
 sėdėjęs bausmę,
 lota. Mokyklos
 e išperfunuotą
 būj, kuriame bu-
 liliantų žiedas.
 a dama:
 s svajonau, kaip
 , liksiojau sa-
 žemės... Tu
 tu mano idea-
 aininga! Ilgiau
 alijū! Raspaski-
 dij ir aš mesiu
 o, vyra, ir beg-
 cad ir ant me-
 en bus! Ko-
 Findriukiene,
 dedu savo žie-
 dmet tu manęs
 A. F.”
 savo kolego-
 aitę laiską ir
 la bobai!
 atarė:
 nulkis!... Gal
 sirupinkite! Aš
 dirbji!...
 Raspaskinas
 ilierui. Vaka-
 s savo kolegas,
 bės namuose.
 s šūkavo:
 ilės!... Drau-
 undijū, ura!!
 savo kolegoms
 up tiri mylėt-
 is Rusijos at-
 P. Butėnas.

Tikėjimų Istorijos Rankvedis.

Su paveikslais.

Parašė bendradarbiaujant kitiems mokslininkams

P. D. Chantepie de la Saussaye

Teologijos prof. Amsterdame.

Vertė J. Laukis.

Atsakančiai šitai kuniginei priedermei jis podraug yra dievy pasituntini, kuris rengia auką, arba surengta duoda dievams; todėl ir jo vardas — "klaususis". Abiejuose veiklumo būdse jis primena Agni. Gamtoje Sraosa — yra rytmetinės aušros dievas; jam pašvestas gaidys, kuris šaukia žmones prie veiklumo ir darbo. Naktia gi jis saugoja namus ir židini; ypatingai jis suselbia beturčius, abelnai jis yra sargus tikinčių ir Mazdą dabotojas; su iškeltu ginklu gina jis sutvarus Mazdos nuo demonų užpuolimo. Pas jį visuomet yra kas veikti; jis negali miegoti nuo to laiko, kaip abi dvasios persikyrė ir svietas atsidurė kovoje. Prieš jį lenkiasi visi demonai ir su išgascia bėga nuo jo pragaran. Bet svarbiausiu jo darbu yra kova su baidy, kliniu Ešma-deva, su gasybės kelniu (Asmodius, Tobio knygoje). "Nepergalimū ginklu" jis užduoda jam kruvina žaizdą, perkerta jam kaukolę ir pergali kaip stiprus silpną. Šitam karžygiškam darbui atsako ir jo paviršutinybė. Jis yra tyčiausias, narsiausias, smarkiausias iš jaunikačių; jis joja apsiginklavirusio jėčia kariautojo pavidale ant keturių baltų arklių, šviečiančių, smarkių, auksinėmis kanopomis; jo garsūs rūmai; stovį ant tukstančio jiekštų, yra pastatyti ant Elburzo jų viduryje blizga nuo jų pačių sviesos, lauko pusė panaši žvaigždžių blizgėjimui.

Apsauginamasis Sraosos veiklumas, apima teipgi ir būsimą žmogaus gyvenimą; kaipio dievų, jis podraug yra vėlės vadu, einas su mirusiais pilnu pavojų mirusiesiems keliu. Jam teipgi priklauso mirusių teisimas. Bet ne vienu šituo vėliu vedimu jis rengia būsimą gyvenimą, bet teipgi taja kova, kurią jis veda su demonais paskutiniiais laikais isvieno su Ormuzdu; antgalo kyla kova tarp jo ir Ešma-devos ir tik po to, kaip Sraosa pergali nelabą dvasią, Ormuzdas gali atsteigti tobulybę ir dovanoti palaiminties rojų. Turbut, Sraosos paveikslas atsirado per kelių dievybių, suliejimą, iš kurių kitos turėjo tautišką pobūdį. Kaipio pilnai išsivysčiusi dievybė, jis išėina tik vėliaus ir, regimai, jis išpradzių yra susijungime su Mitra, kuris buvo svietimas senesniai Zaratustros mokymu.

Persiškojo Mitros atsiradimas, kaip augščiau patėmyta, mums nėra žinomas; jis pasirodo tik vėlesnėje Avestoje, et čia jau su išdidžia dievo galybe ir teisėmis, jau įgausio pilną valstybiybės teisę. Bet šitos Jastos pradžia, kurioje snekamą apie Mitra, jog Ahura-Mazda sutvėręs Mitrą tokiu pat dideliu ir vertu auku, kaip jis pats, nurodo kaip ir vėliaus prijungta dievų ir kuris tik paskui naujos teologijos pakraipos yra pripažinamas.

Mitra Avestoje reiškia "istikimybė, prisieka" (kaip sanskritiškoje kalboje mitram — draugas); todėl atnaša prie Mitros Avestoje yra tolygi užlaikymui istikimybės ar prisieko; apgaudinėjantis Mitrą ir lauančias prisieka yra vienos prasmės žodžiais; kas nusikalsta tame, tas teip sutersia šalį, kaip šuntas eretikų, ir jį istiks Mitra, turis

Pav. 34. Mitra, užmušęs bulių.

tukstantį ausį ir tukstantį akių, saugus, skabrus kovotojas, kurio arklių niekas negali nulaikyti. Rustus, piktas dievas tuojaus sunaikina tą namą, kaimą, gardą, šalį, kur, kas nors elgiasi priešais jį ir jo prisieka. Bet kas buvo istikimas jam ir dievobaimingai bei teisingai garbina jį aukomis, tam jis stūmčia laime, gerovę ir pergalę.

"Plačiai lygumingas", vadinasi jis; prie to be abejonės suprantama dangiskosios lygumos teipgi, kaip ir kad snekant apie jo "plačius langus". Jei jis pats nėra saulės dievu, tai bent saulės pirmtakumu, "kuris, kaipio pirmos dangiskasis šventasis, užėina ant Elburzo" pirma nemariosios saulės, kuris pirmas pasiekia auksuotas puikias viršūnes ir paskui apžvalgo visas arškasias valdybas, todėl jis yra bent ankstyvu sviesos apsiereikimui, kuris lengvai gali būti sutapatinamas su saule.

Kaipio sviesos paduotojas, Mitra saviesiems yra nepaprastai labdaringu dievu. Gausa, galybė, pergalė, gerovė, dvasios ramumas, gera garbė, išmintis ir šventybė padaro maloningas dovanas, kurių neveltui yra prašoma. Apie padėjimą Mitros kaipio mirusių teisėjo jau minėjome ir vėliaus prisizūrinėjime jam dar geriaus. Sanprotavimas, prie kurio mes priėjome iš šitos jo veiklumo pusės sulgy to, kad Mitra jau žiloje senovėje buvo garbinamas kaipio dievas, remiasis mytologiską analogiją. Paskutinio žmonių vėliu teisėjo laipsnis regimai tankiai buvo suteikiamas senovės dievams, todėl sunku yra prielsti, idant svietimas, arba atėjęs iš kitur dievas galėtų gauti tokį urėdą. Jaunūcio paveikslas, kuriame jis yra Jastose ir ilgaiūniū apveikia pusę svieto, galbut, buvo tokioje dėstyje aiskinamas pusiau užmiršto dievo atsigimimu. Mitra yra daugiau konkretišku dievu, daugiau gyvybišku ir daug ankščiau suaugusiu su gamta, negu visos ahuriskosios dievybės, jo atnaša prie žmonių teipgi yra primityviskesnė: jis apdovanoja ir nubaudžia tiesiog, stūmčia žaismiskas gerybes, arba atsako jas. Bet visoje Avestoje jis sulgy teisės užima savo vietą dėl savo doriojo griežtumo, kuriūoni ribojama visų jo darbų, ir tos energijos, su kuriomis jis stengiasi pergalėti piktybę ir pataiko prisidėti prie pergalėjimo sviesai ir teisybei.

Dar toliau nuo ahuriskųjų dievybių pobūdžio stovi dievė Anagita. Po šituo Anagitos vardu ji primenama drauge su Mitra Artakserkso Mnemono paraše ir, matyt, jei ne

tiesiog įvesta tojo karaliaus, tai bent buvo jo labai globėjama. Aišku, kad tai yra svietima dievybė; josios pobūdis ir josios kultas nurodo i semitišką paėgą. Ardvi Sura Anagita, stipri, nekaltą Ardvi, yra vandens ir vaisingumo dievė. Ji vėrcia putoti visus srautus ir juras, idant jie išsilietų ant septynių svieto dalių; ji pati vadinama didžiojo srautu, bėgančiu nuo kalnų vandenynan. Ji žmonėms atneša teipgi vaisingumą, vyruū indeda sėklą, moteriai gemalą; paskutiniems ji duoda laimingą gimdymą ir padaro krutys piens, apšiai ir i laiką.

Pati Anagita yra vaizduojama galingos moteries paveiksle, drutos ir augstos, šviečiančios ir gražios, su pilnomis baltomis rankomis; ji nešasi ant ketveto puikių balčių, galabina demonus ir daro laimingais tikinčius; ji baisiai trokšta, idant jai augstintų vyrai, ir gauna nuo jų gyrius. Visi didieji senovės didvyriai, ir net patsai Ahura Mazda, nešė jai aukas ir jį pildė kiekvieno norus. Jos kultas, kaip sako Strabonas, buvo pildomas su daugeliu ceremonijų, paupiais ir paezeriais. Jos šventamiuose, kurie vėlesniam laikui buvo net Armenijos gilumoje, jaunos merginos turėjo paleistuvauti dievės garbei; graikų apysakininkas pasakoja, kad dukterys iš geresniųjų namų atsiduodavę šitai tarnybei ir kad tas anaipol neskaitytai joms už gėdą. Šita ypatybė,

Pav. 35. Anagita.

mažai atsakanči Ormuzdu mokiniū dvasiai, kaipio ir viršutinis dievės paveikslas, pavėslinamas su pilnomis krutinimis, patvirtina tą prielaidą, kad mes čion turime priešais save Mitros, ar Astartos kulto formą, kuris išsiplatino po visą priekinę Aziją (Jasta 5, Windischmann: Persiskąja Anagita, 1856).

Labai tankiai Avestoje primenama dvasios-globėjos Fravasi, arba Fravardinai (naujapens. Ferver); net visdas ilgas himnas (Jasta 13) pašvesta joms vienoms. Jų vardas reiškias pripažinimas arba pripažystas, turi tam tikrą zaratuštrinę priedangą ir stovi, žinoma, susiršime su Avestos suopročiu, jog kiekvienas tikintį pripažysta turis angelą jį apginantį nuo demonų ir gelbįantį jam pasiekti laimę. Bet supratimas apie Fravasus, be abejonės, yra daug senesnis ir, regimai, kaip jau augščiau pasakyta, siekia pirmapradinį bočių kultą. Kiekvienas Fravasi turi savo gentę arba savo sritį; jis aprupina savo apskrių vandeniu, idant šalis atnaujėtų ir žydėtų; jis apgina savo gimines nuo nevėdonų ir visųpirn prašina nuo jų demonus. "Jie yra išnašeni, galingseni, negu tas galima išreikšti žodžiais; kur yra žmonės su noru nešanti aukas, ten jie eina 10.000 kartų; nušiuose jie kovoja kiekvienas už savo nuosavą būstą ir savo tėvyskų lygiai teip pat, kaip karžygis ar narsus kareivis kariauja ratuose, apsiūnos seiduko. Jei jie nepyksta, bet pasitenkinę ir gera vėlija žmonėms, tai ateina jiems i pagelbą; jie atlekia pas juos kaip paukščiai, puikiai sparnuoti; jie žmonėms yra kardu ir skydu, užpuolimu ir apgynimu, nuo piktų dvasių ir netikėlių prisivertikų ir nuo visa žudancio, netikincio Ahrimano visai teip, kaip stiprus žmogus kad apgina silpną.

Pav. 36. Dvasios globėjas (žmogaus galvos: numuštos musulmanų).

100. PIKTYBĖS KARALIJA.

"Ir buvo pradžioje dvi dvasios, kurios buvo panašios dvyiniams, ir kiekviena jų buvo tasyk pati sau". "Ir kaip abi dvasios susitiko, tasyk jos sutvėrė pirmiausiai gyvatis ir mirtį ir kad galų galė žemutinis svietas turėtų nelabiesiems, o dangus teisingiesiems". "Is šitų dvasių neteisingoji dvasia pasirinko sau piktą darbą, šventoji gi dvasia pasirinko sau teisingumą ir jį pasirinko sau tuos, kurie skaisčiais darbais taikosi Ahura Mazdai."

Jasna 30-ta, viena iš septynių gatų, padaranti visos Avestos esmenį ir branduolį, suteikia mums pamatines senovės persų pasaulėžvalgos ypatybes, esančios galutinėje dualybėje, kuri išsiplatina ant visa ko gyvytojančio. Abi gyvastinės jėgos, gera ir piktą, yra joje kaipio dvasiški principai, skirti savo esmėje, bet esanti podraug, kaip dvyiniai ir skirti tikiai supratimo prasmėje. Abi jos tveria ir pasirenka sau svieta, viena ima sau mirtį, nelabus žmones ir joms pragarą, kita — gyvastį ir teisingumą, dievobaimingus žmones ir jiems dangų.

Svietinis gyvenimas yra nepasiliaujama kova tarp šitų dviejų jėgų ir svietinis uždavinis yra pergalėjime ir sunaikinime piktybės Ormuzdu ir jam istikmųjų vienavaldybės atsteigime. Ahriman, Avestoje Angro-Mainiu, kaip vadinama nelabųjų kunigaikštis, yra piktą dvasią, kancios ir sielvarto dvasia. Panašiai Ormuzdui, jis išimtinai yra dvasiška galybė, net visai abstraktišku paveikslu: jis veikia ne kaipio gyvas velnias, bet greičiau kaipio piktybės bei priešišėina kaipio "spenta mainiu", šventa dvasia. Bet kaip Ormuzda suprantamas tik kaipio principas ir ginčios "visuomet išėina kaipio "spenta mainiu" šventa dvasia. "Bet kaip Ormuzdas, apsiaustas savo nemariu šventuoliu, teip ir Ahrimanas prisakinėja nesuskaitomai daugybę kipsų, paganių ir baidyklių, kurie svietiniame gyvenime pildo jo piktus pageidumus. Abelnas vardas šitiems demonams — deva (nanjapens. dev), buvusis senesnėje tikėjimiskioje gadyne dievybės vardu. Sulgy savo esmens demonai yra išreiskiami žodžiu druk, nuo šaknies drudž, kuris buvo lyginamas prie "truegan" (apgaudinėti). Vėliai tankiai yra prisistatoma kaipio principaliai nelagingos dvasios: apgavybė, padaroma jų, yra tame, kad jie duoda blogumą per gerumą ir skaito jį tokia; nes patys gyvena tokiam iškydime ir Ah-

(Toliaus bus.)

V. G. Ko.

Makaro sapnas.

Apyysaka.

—o:—

I.

Šitą sapną matė vargšas Makaras, nuėines savo vėrsius i tolimus tyrus laukus, — tas pats Makaras, ant kurio, kaip tai sako, visi kumkorėžiai krinta.

Jo gimtinė — užniukes sodzius Čalganas — slepiasi tolimuose jakutų miškuose. Makaro tėveliai ir protėveliai užkariavo nuo miškų persalusios žemės kasnį, ir nors bausus tankumynas vis dar stovėjo ratu, yt kokisai neprietelis, — jie neluidu. Plėšimuose i visas puses ėjo sklandos, sustojo bragai ir kugiai, išaugo mažutės surukusios grincitės. Galop, tarsi vėlva po laimingo nušio, viduryje sodžiaus, kalvoje, išstypo i padanges bažnytelės bokštas. Čalganas tapo bažnytkiemiu.

Bet tame tarpe, kol Makaro tėvai ir protėveliai kariavo su miskais, ugnimi juos degino, geležimi kirtu, — patys jie nepažym istvirko. Vėzdami jakutes, jie perindavo jakutų kalbą, jakutų papročius. Atskirtinos rusų veislės žymės užstrindavo ir pranykdavo.

Kaip buvo, kaip nebuvo, visgi mūsų Makaras buvo tvirtai įsidėjęs, jog jis nuo bočių-prabochių Čalganų ukininkas. Čia jis gimė, čia jis gyveno ir čiapat mirti rengėsi. Jis labai didžiavosi Čalgano ukininko vardu ir kartais tyčiodamos pravyardžiojo kitus "pagonimis" jakutais, nors ir pats, teisybė pasakius, neatsizymėjo nuo jakutų nė papročiais, nė savo gyvenimu. Rusiskai snekėjo mažai ir gan prastai, dėjęjo žvėrių kailius, kojas avė tarbasais, maitinosi šiaip diena — vienais trintiniais su žoline, šventadieniais gi ir "progai" atsitikus — suėzdavo tirpyto sviesto nemaziau ir nedaugiau, kiek buvo jam paduota; šauniai jodinėdavo jaučiais, susirges kviesdavo samana, kuris, sėldamas ir dantis grieždamas, puldavo ant jo, stengdamos inbukstinti ir išginti iš Makaro blindusią i jį ligą.

Dirbo jis sunkiai, gyveno skurdžiai, kentėjo badą ir šalį. Ar turėjo jis kokias-nors kitas mintis, be nepaliaujamų rūpesčių apie trintinius ir žolinę?

Taip, turėjo.

Prisigėres jis verkdamo:

— Kas mūsų par gyvenimas, — kalbėdavo jis, — Viešpatie, Viešpatie!

Be to, jis kartais sakydavo noris viską mesti ir išeiti "ant kalno". Ten jis nebearsias, nebearsias, nebeskaldysias ir nebevešias malkų, ir net girtų akmens nebesuksias. Jis tik-tai ganysias savo sielą. Koks tai kalnas, kame jis — to jis tikrai nežinojo; žinojo tik, viena, kad kalnas toks esąs, antra, kad jis kame-ten labai toli, taip toli, kad išten nebepasieksias jo net pats tojonas išpraminkas. Donių, žinoma, jis taipgi nebemokėšias....

Išsiblaivęs, jis tas mintis atmezdamo, jauzdamos, gal-but, negalėšias atfasti tokio stebuklingo "kalno"; bet girtas jis ingaudavo narsumo. Jis sutikdamo, kad gal ir nepasieksia atrasti tikrasai "kalnas", gal nueisias ant kito. "Tada prisieis žuti" — sakydavo jis; bet vis-gi rengdavosi; ir jei jis savo sumanymo neispildė, tai, tur-but, dėlto, kad atėjūnai-totoriai pardavinėjo jam bauriausia degting, pritraukintą, dėl "macnumo", tabokę, nuo kurios jisai bematant visai spēkų netekdavo ir susirgdavo.

II.

Buvo Kaktų vigilija. Makaras žinojo rytoj didžią šventę esant. Dėlto tai jį traukte-traukė išgerti, bet išgerti nebuvo užu ką: duona jo baigėsi, vietiniamis pirkliais ir totoriams jis jau buvo įsikolines. Tuo tarpu rytoj — didelė šventė, dirbti negalima. Ką jis veikšias neprisigėres? Jautėsi dėlto visai nelaimingas. Koks jo esąs gyvenimas! Net žiemos metu, laike didžios šventės jis neisėgersias degtinės ne vieno butelio!

I galvą atėjo jam laiminga mintis. Jis atsikėlė ir apsiavilo suplysusiais kailiniais. Jo žmona — dikta, stebėtinai stiprių kaulų, bet ir stebėtinai bauraus veido moteriškė, žinojusi kiauiai visus jo negudrius sumanymus, ir šį kartą išpėjo, ką jis mano daryti.

— Kur velnias neša? Vėl be manęs degtinge plėnpsi?

— Nesakyk nieko! Nusipirksi vieną butelį. Ryto abu kartu išgersiva.

Jis bumpterėjo jai per petį su tokia meile, kad ji net atšoko, ir šypsodamos pamerkė jai. Jinai žinojo: Makaras butinai ją apgausias, bet nuo vyro meilavimų suminkstėjo. Tokia tasgatis, moteriškės širdis!

Jis išėjo, sugavo alase žilį, atvedė už karčių prie rogių ir pradėjo kinkyties. Ilgai netrūkus, žilis išvežė savo poną pro vartus. Čia žilis apsisitojo ir atsisukes, tarsi klausdamas, pasižūrėjo i užsimąsiusį Makarą. Tada Makaras sutraukė kairiąją atvarsų šaką ir nuleido sodžiaus galan.

Priespat iš sodžiaus išvaiziuojant stovėjo mažutė grincia. Iš tos grincios, kaip ir iš kitų, augštai-augštai kilo krosnies rankas, užtraukdamos balta banguojancia migla šal-tas žvaigždes ir šviesų mėnulį. Lauke buvo tylu.

Čia gyveno svietimi tolimi žmonės. Kaip pakliuvo jie čionai, kokios audros atnešė juos i tolimus miškus, Makaras nežinojo ir nein-

1 Tarbasai — jakutų avalinė.

2 Samanas — gas jakutis tas pats, kas pas lie-avius burtininkas, žinys, ir t. t.

3 Jakutų kalboje "tojonas" reiškia — ponas.

4 Alas — tai vieta, kame laikomi pristi arkliai.

domavo, bet, kadangi tie žmonės davė, o užsimokėti irgi neperlabai būdavo kietai, jam tikdavo vesti su jais reikalus.

Inėjes grincion Makaras tuojaus zengė prie krosnies ir ištiesė savo sustipusias rankas prie ugnelės.

— A-ta-ta! — prabilo jis, šildydamos ir gerėdamos.

Svietimi žmonės buvo namie. Ant stalo degė žvakė, nors niekas nieko neveikė. Vienas gulėjo lovoj ir, pypkiodamas, žiūrėjo užsimastęs i dumų grandis, tartum risdamas su jomis ilgus savo minčių siulus. Antras sėdėjo priešais krosnies ir taippat užsimastęs žiūrėjo, kaip pagal apdegusių pagalų ugnis bėginėjo.

— Sveiki, — tarė Makaras, norėdamas pertraukti sumkinantį jį tylėjimą. Iš kur jis galėjo žinoti, kokie vargai slėgė svietimų žmonių širdis, kokie atminimai kušėte-kušėjo jų galvose tą vakarą, kokie paveikslai kilo iš fantastisko ugnies liepsnojimo i dumų mainymosi. Be to, jis pats turėjo savo rūpestį.

Jaunas žmogus, sėdėjęs pas krosnį, pakėlė galvą ir pažvelgė i Makarą, yt nepažindamas jo. Paskui krestelėjo galva ir šarpiškai pasikėlė nuo kėdės.

— A, sveikas, sveikas-gyvas, Makare! Labai gerai, kad atėjai. Gal išgersi su mumis žolines?

Makarus toksai pakvietimas labai patiko.

— Žolinės? — atkartėjo jis klausimai.

Puikiai! ot, bra, puikiai, puikiausiai!

Jis skubinau pasidėjo kailinius ir kepurę. Nusivilkęs jis apsišventino; pamatęs gi, jog samavore sužerėjo raudonos anglis, atsigrižo i jaunąjį žmogų ir, atverdamas jam savo širdį, kalbėjo:

— Aš jus myliu, tikrai!... Taip myliu, taip myliu... Naktimis kartais nemiegu....

— A-a, myli? — pasakė tasai: — Kogi tau reikia?

Makaras iskarto nesizinojo ką besakąs.

— Aš su reikalu, — atsakė jis antgalo. —

O tu jau numanai? Palauk! Žolines išgersiu, pasakysiu.

Bet kadangi prie žolinės pakvietė jį patys šeimininkai, Makaras taręs galis prasyti ko-nors, daugiau.

— Gal turite keptos mėsos? Keptą mėsą aš labai mėgstu! — pasakė jis.

— Ne, neturimė.

— Tai niekis, — atsakė jis nusiramindamas. — Suvalgysiu kitą sykį. Juk taip? —

panatrinio jis: — kitą syk?

— Gerai....

Dabar Makaras įskaitė svietimiems žmonėms i skolą keptos mėsos kasnį, o pas jį panašios skolos niekados nepraupdavo.

Valandai prastinkus jis vėl sėdė i šlėdis. Jis gavo visą rublį, pardavęs vidutinėmis sąlygomis penkis vežimus malkų nuo kelmų. Teisybė, jis siekė ir musėsi i krutinę, kad šiandien nepragersias tų pinigų, bet patsai manė butinai tą padarysias. Šažinės griaužimus tildė busimos snagosios linksmybės: Jis nebemanė nė apie tai, kad inkauksiam teks gauti perti nuo apgautos įsitikėjusios pacios.

— Kur-gi tu, Makare! — susuko, sypsdamos, svietimas žmogus, pamatęs, kad Makaro arklys vietoj staciai vėžiuoti, pasisuko kairėn, totorių link.

— Tr-r-r! Tr-r-r! Žiūrėk, prakeiktas.... kūr traukia! — teisinosi Makaras svietimajam, stipriai sutraukdamas kairiąją atvarsų šaką ir nepažym plėkdamas žilį dešiniąją.

Įmanomas arklukas, uodega mosuodamas, nukilgino, pasileidęs geistion pusėn ir neužilgo patsenų čirškimas nutilo pas toto rių vartus.

(Toliaus bus.)

AR SUPRASI TU?

Baltos sniegėlės
puola iš dangaus,
Vėjas blaško jas;
Deimantai blizgės,
rytas kai paraus —
Širdis meilė ras.
Vėjas užgiedos
kamine graudžiai;
Ar suprasi tu
Tuos širdies balsus,
kurie taip skaudžiai
Duria su skausmu?
Baltos sniegėlės
puola iš dangaus,
Apdengia sočius....
Deimantai blizgės,
rytas kai paraus —
Viesula pribus
Ir, pagriebusi,
po laukus vaikys,
Išnesios mažas....
Kas siuntia jos
tuomet sulaukys?
Kasgi besupras?

Menkintis.

Kai plaukiat, garsai mylimieji,
Ir skambat, ir aidais švelniais atsiliepiat,
Ir paveikslų, spalvų ir svajonių, sapnų
Neregečių giedrųjų mezzjū mezzjū,
Ir drieksnom meiliom ir karštom
Aprimusiom skverbiatės dušion, —
Nerimastis, baimė, kancija ir siutimas
Su jumis sykiu atsibasto manimp.
Ir smėklų veidais, kai lavonas, baltais
Tik žiuri ir gundo ir žavi ir smaugia
Ir dušioj paklia audra,
Ir bėgti norėtus, ir rėkti norėtus,
Ir plėstis krutinę, ir plastancia širdį
Ing ranką paėmus, suspausti kietai!

Kaldų Kaukė.

